Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2092 | 4 pagini — 20 bani | duminică 22 ianuarie 1956

La București Se deschide marți sesiunea Comitetului Executiv al U. I. S.

Secretariatul Uniunii Internaționale a Studenților, cu sediul la Praga, a anunțat că între 24 și 27 ianuarie 1956 va avea loc la București o sesiune a Comitetului executiv al Uniunii Internaționale a Studenților.

Pe ordinea de zi a sesiunii figurează probleme importante legate de mișcarea internațională a studenților:

Pregătirile în vederea celui de al IV-lea Congres Mondial al Studenților

Planul de activitate a U.I.S. pe anul 1956.

CREȘTE AVÎNTUL MUNCII PENTRU ÎNFĂPTUIREA NOULUI CINCINAL

Mașini noi pentru agricultură

Constructorii de tractoare de la uzina „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin muncesc cu avînt pentru a sprijini acțiunea de mecanizare a muncilor agricole.

Pe baza studiilor și experiențelor făcute în uzină de un colectiv de ingineri, tehnicieni și muncitori a fost construit un nou tip de agregat pentru acționarea batozelor, care înlocuiește tractorul la treieriș.

Datorită calităților sale noul agregat poate fi utilizat cu succes și la acționarea tocătoarelor de nutreț, la punerea în funcțiune a morilor de mare debit, a pompelor de irigat etc.

Directivele Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Romîn cu privire la cel de-al doilea cincinal, prevăd creșterea producției la laminate finite în 1960 față de 1955, cu 85—90 la sută.

O altă realizare importantă a constructorilor de tractoare de la uzina „Ernst Thälmann" o constituie adaptarea la tractorul KD. 35, prin intermediul unui cablu acționat de transmisia finală a motorului, a lopeții mecanice pentru încărcat sfeclă.

Hotărîrea mecanizatorilor prinde viață

GALAȚI. (De la corespondentul nostru). — In anul acesta, mecanizatorii de la S.M.T. Tecuci, regiunea Galați, au de lucrat însemnate suprafețe. Însuflețiți de importantele sarcini ce revin mecanizatorilor conform Directivelor celui de al II-lea Congres al partidului cu privire la sporirea producției agricole, mecanizatorii au hotărît să lupte pentru obținerea unor recolte sporite la hectar în primul an al celui de al doilea cincinal, asigurînd repararea la vreme și de bună calitate a întregului parc de mașini și tractoare.

Organizînd munca de reparații pe ansamble și subansamble și muncind cu multă rîvnă, ei au reușit să repare, pînă acum cîteva zile, 19 tractoare, iar la alte patru tractoare reparațiile au fost executate în proporție de peste 80 la sută. De asemenea au mai fost reparate 16 diferențiale, 40 grape cu colți, 34 pluguri, 15 semănători și altele.

Printre fruntașii în întrecerea socialistă ce se desfășoară la reparații se numără utemistul Gheorghe Proca, apoi mecanizatorii Costică Toma, Gheorghe Dibu, Constantin Mircea, Alexandru Mereuță și alții.

Un cazan de locomotivă complect sudat

Pentru prima dată în țara noastră, pricepuții cazangii de la Complexul C.F.R. „Grivița Roșie" execută acum construcția unui cazan de locomotivă complect sudat.

Realizarea cazanului de locomotivă prin sudare în loc de nituire reprezintă un nou pas pe linia progresului tehnic în domeniul construcției de locomotive. Proiectul este întocmit de tînărul inginer Dumitru Croicu.

Despre avantajele fabricării noului cazan vorbesc cazangiii din partida lui Nicolae Osterling, cărora li s-a încredințat această importantă lucrare. Ei au rămas doar trei, în loc de opt cîți lucrau la construcția cazanelor prin nituire, ciocanele pneumatice cu care aplicau la un singur cazan peste 2000 de nituri și alte cîteva sute de kilograme de tablă au fost înlocuite cu aparatele de sudură care le-au ușurat considerabil munca. După calcule prealabile durata de executare a unui cazan sudat este de trei ori mai mică decît pentru unul nituit. Productivitatea muncii crește cu 100—150 la sută.

Construcția cazanului de locomotivă complect sudat prezintă mari avantaje în exploatare. Se va mări în primul rînd cu cîțiva ani durata de funcționare deoarece prin înlăturarea niturilor se elimină focarele de depunere a pietrei care atacă pereții cazanului. Repararea cazanelor încheiate în sudură va fi mult mai comodă și rapidă.

Sare extrasă prin... sonde

Sarea a constituit de secole o bogăție a țării noastre, căutată și apreciată chiar și peste hotare. In minele de sare, însă, procedeele de extragere n-au evoluat. Pe cei ce guvernau înainte țara nu i-au interesat niciodată viața grea a muncitorilor din saline și primejdiile la care erau expuși în fiecare clipă. Iată însă că astăzi, inginerii și tehnicienii sectorului minier din Ministerul Industriei Chimice au găsit o metodă de exploatare nouă —„Metoda prin sonde". Astfel se poate exploata sare sub minele vechi, inundate, fără să mai fie necesar să se deschidă galerii subterane.

Exploatarea se face de la suprafață prin introducerea la mare adîncime a două conducte metalice concentrice. Intr-una din conducte se introduce apă dulce care ajungînd în contact cu sarea o dizolvă și se transformă în soluție saturată care este extrasă prin conducta a doua.

Prin acest sistem se poate face exploatarea sării pînă la adîncimi de peste 1000 m. fără să fie nevoie de lucrări subterane.

Prin acest sistem producția salinelor va crește în cursul celui de-al doilea cincinal de peste 10 ori față de producția din 1938.

Sarea astfel obținută este un produs rafinat, fără impurități, de o calitate superioară.

PETROL IN OLTENIA

Au căzut de mult frunzele pădurilor oltenești. Picură din dafini frunze cît bănuții, numărînd parcă clipele zilelor posomorîte de iarnă. Vîntul își ține respirația, iar din pămînt se ridică pînze de aburi.

...In vremuri îndepărtate, prin locurile mlăștinoase, locuitorii meleagurilor de aici deslușeau adesea pete uleioase, albăstrui-roșietice, iar adierea vîntului purta parcă miros de catran. Dar nimeni nu-și dădea seama de unde veneau acestea.

Acum un an au poposit pe aici niște oameni cărora localnicii au aflat că le spune geologi. Aceștia au adus cu ei aparate și materiale; într-un loc s-a ridicat o turlă de foraj, iar motoarele au început să fărîme cu uruitul lor liniștea. Sapa a fost introdusă la tot mai mare adîncime în inima pămîntului și a aflat acolo ascunzișul unei bogății nebănuite. Așa s-a dovedit nu de mult că în măruntaiele pămîntului oltenesc există zăcăminte de petrol.

Au început să sosească autocamioane cu felurite materiale. Din loc în loc s-au înălțat turle noi. Au venit aci, din alte regiuni petrolifere ale țării, muncitori petroliști care au prins să-i învețe pe localnici noua meserie.

Și a început activitatea sistematică de extragere a „aurului negru". La o sondă s-a făcut pușcarea. Oamenii au apropiat urechea de conductă, au ascultat vuetul prelung al țițeiului și s-au înfiorat de emoție.

S-au instalat în mijlocul sondelor separatoarele. S-au tras de aici conducte și a luat ființă schela nr. 2. In lumina amurgului, umbrele sondelor se lungesc parcă mereu, turlele lor se profilează pe cerul de culoare purpurie, prin conducte aleargă fluvii de țiței, iar granicele sovietice UZTM uruie prelung.

Petroliștii de la schela fruntașă nr. 2 sînt în majoritatea lor tineri. Inginerul Mihai Sîrbulescu, de pildă, nu are mai mult de 30 ani, iar brigadierul Paul Popescu, numai 26. Dintre petroliști îi deosebești greu pe ingineri, pe maiștri sau pe director. Toți sînt îmbrăcați în pufoaice, și majoritatea poartă șepci.

Directorul schelei, Nicolae Vătău e un petrolist încercat. Din experiența muncii lui împarte cu dărnicie celor mai tineri sau localnicilor hotărîți să devină petroliști. Acum directorul schelei este bucuros că încă din primele zile ale noului an petroliștii din schela nr. 2 reușesc să-și depășească cu peste 10 la sută sarcinile curente de producție, din cadrul celui de al doilea plan cincinal. Cele 15 metode înaintate de muncă precum și faptul că numărul muncitorilor care le aplică a crescut cu peste 45 la sută au făcut ca un număr de 3 sonde să fie date producției cu mult înainte de termen. Acum, directorul se îngrijește de pompele cu aburi, știe precis cînd va intra o nouă sondă în funcțiune, dar nu uită că trebuie să-i repartizeze o locuință brigadierului Paul Popescu, care s-a căsătorit.

Granicele învîrtesc în aceste zile parcă tot mai repede mesele rotary, iar prăjinile, la început încet, după aceea cu viteze tot mai mari, apasă sapa care începe să muște din roca tare. Capul de erupție, ventilele de siguranță sînt la îndemînă pentru viitoarea sondă.

Comunistul Ion Udescu a depășit planul de foraj pe luna ce a trecut cu 135 la sută: comunistul Ion Enăchescu cu 40 la sută, iar brigadierul Constantin Cernat cu 50 la sută.

Zorile găsesc locurile acestea altădată liniștite, în plin freamăt. De dragul lor și al acestor oameni minunați, soarele alungă scamele norilor și mîngîie cu razele lui sondele în vîrful cărora petroliștii de pe aceste meleaguri au înălțat drapele roșii.

Incepe o nouă zi de muncă. La o sondă se face pușcarea. Prin conducte va alerga tot mai mult „aur negru".

Corespondent
LUCIAN ZATTI

Produse ale industriei romînești peste hotare

Anul acesta, între 26 februarie și 8 martie, va avea loc în R.D. Germană tradiționalul tîrg internațional de primăvară de la Leipzig.

Printre țările care și-au anunțat participarea pînă acum se numără Uniunea Sovietică, S.U.A., India, R.P. Chineză, Anglia, Franța, R.P. Romînă, Egipt, Sudan, Italia, Finlanda, Uruguay, Columbia, Argentina, Austria, Belgia, Japonia, Olanda, Danemarca, Norvegia, Suedia, Elveția etc. Zilnic se anunță noi participări.

La acest tîrg internațional, unul dintre cele mai mari din lume, R.P. Romînă va participa cu un mare număr de produse care vor demonstra dezvoltarea economiei țării noastre, posibilitățile ei lărgite de export. Pavilionul țării noastre va avea la dispoziție 5200 m.p., dintre care 3500 m.p. în aer liber.

La tîrgul internațional de primăvară de la Leipzig țara noastră va expune produse variate din diferite ramuri industriale. Printre exponate se numără instalația completă de foraj petrolifer de mare adîncime, acționată de grupuri de forță de 1500 C.P., locomotive cu aburi de mare putere, vagoane moderne de călători, diferite tipuri de vagoane de marfă, vagoane de tramvai, autobuse fabricate la uzinele „Mao Țze-dun", autocamioane S. R.-101 fabricate la uzinele „Steagul Roșu" din Orașul Stalin și autocamioane basculante, locomotive și vagoneți speciali pentru industria minieră și forestieră și alte mijloace de transport, strunguri, raboteze, ciocane de forjă, fierăstraie alternative pentru tăierea barelor metalice și alte mașini-unelte de înalt nivel tehnic. De asemenea vor fi expuse diferite motoare cu combustie internă, concasoare, compresoare, perforatoare și alte utilaje.

Un spațiu important îl vor ocupa tractoarele și mașinile agricole, produse ale industriei noastre constructoare de mașini. Vor fi prezentate tractoarele K.D.-35, K.D.P.-35 și U.T.O.S.-2, prevăzute cu ridicătoare precum și secerătoare-pologitoare și alte mașini agricole.

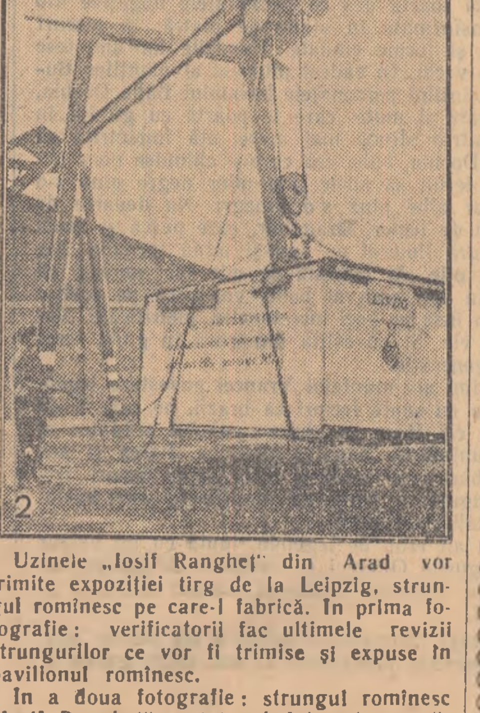
Din pavilionul R.P. Romîne nu vor lipsi nici diferitele produse ale industriei electrotehnice și industriei chimice, ramuri tinere ale industriei noastre, în plină dezvoltare. Astfel, vor fi expuși transformatori de tip rural, grupuri autogene, agregate de tăiat copaci, motoare electrice navale, alternatori electrici, diferiți electroizolanți, aparate electrice de uz casnic și altele. Industria chimică va prezenta coloranți, electrozi, vopsele și lacuri, pietre de polizor, produse din polivinil și bachelită, cerezină și multe altele.

Bine reprezentată va fi și industria noastră ușoară. Intreprinderile din acest domeniu vor expune la tîrgul de primăvară de la Leipzig ultimele modele de țesături și confecții de bumbac, lînă, mătase naturală și vegetală, confecții de piele și blană, articole de sport și alte articole de larg consum.

Participarea R.P. Romîne și de data aceasta la acest mare tîrg internațional va prilejui o bună cunoaștere a realizărilor poporului nostru în dezvoltarea economiei naționale.

(Agerpres)

Uzinele „Iosif Rangheț" din Arad vor trimite expoziției tîrg de la Leipzig, strungul romînesc pe care-l fabrică. În prima fotografie: verificatorii fac ultimele revizii strungurilor ce vor fi trimise și expuse în pavilionul romînesc.

In a doua fotografie: strungul romînesc „Iosif Rangheț", gata ambalat, este pregătit pentru a fi expediat la Leipzig.

Noi comisii electorale F. D. P.

Zilele acestea au avut loc în întreprinderile și instituțiile Bucureștiului ca și în comunele din jurul orașului adunări ale oamenilor muncii în cadrul cărora au fost desemnați membrii comisiilor electorale ale circumscripțiilor orășenești, raionale și comunale în vederea alegerii deputaților în sfaturile populare. În București vor activa 395 comisii electorale de circumscripții orășenești, 1960 comisii electorale de circumscripții raionale și 404 comisii electorale de circumscripții comunale.

În adunarea colectivului uzinelor „Matyas Rakosi" au fost desemnați să facă parte din comisiile electorale raionale, printre alții, turnătorii Iorgu Mirea și Ion Neicuțescu, mecanicul Victor Penzacovschi etc. Muncitorii întreprinderii „Chimica Farmaceutică" au desemnat pe chimistul Teodor Marinică, inginerul Traian Vulpe, electricianul Avram Horovitz și alții. La Ministerul Industriei Ușoare au fost desemnați printre alții, ca membrii în comisiile electorale Vasile Petcu, director general în minister, referentul Ion Gordunescu, inginerul T. Sulinsohn, iar la Ministerul Comerțului Exterior au fost desemnați să facă parte din comisiile electorale ale circumscripțiilor orășenești Honoriu Zaharia, director în minister, dactilografa Marieta Dăscălescu, referentul tehnic Constantin Ionescu etc.

La adunarea din comuna Cățelu au fost desemnați membrii celor 7 comisii de circumscripții raionale și ai celor 33 comisii electorale de circumscripții comunale. Printre alții au fost desemnați învățătoarea Lucreția Tănase și Marin Savu. În raionul Tudor Vladimirescu au fost constituite toate comisiile electorale ale circumscripțiilor raionale și comunale, urmînd să se constituie și cele ale circumscripțiilor orășenești.

(Agerpres)

Tineretul sovietic întîmpină cel de-al XX-lea Congres al P. C. U. S.

Alături de întregul popor sovietic, tineretul Țării Socialismului întîmpină Congresul al XX-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, cu realizări deosebite în muncă.

Comsomoliștii Boris Tarovik (stînga) și Alexandr Fediuk sînt oțelari la uzina metalurgică din Dnepropetrovsk. Ei au realizat 1.600 tone de oțel peste plan.

Angajamentul comsomoliștilor de la ferme

22 de comsomoliști ai colhozului „Inainte" din regiunea Riazan au trecut de curînd să lucreze la fermele zootehnice. Această inițiativă a găsit un larg răsunet în rîndul tineretului din alte colhozuri. Pînă în prezent regiunea Riazan numără vreo sută de organizații de Comsomol care lucrează cu tot efectivul în ferme.

In satele din regiunea Riazan se desfășoară tot mai larg întrecerea în cinstea Congresului al XX-lea al partidului. Crescătorii de vite din colhozuri au hotărît să obțină în acest an de la fiecare vacă în medie cîte 2.500 kilograme de lapte, iar pînă la deschiderea Congresului, cîte 600 kilograme. Acest angajament se îndeplinește cu succes.

Planul complex al brigăzii

Cele unsprezece comsomoliste din brigadă muncesc împreună de cîțiva ani la uzina de lămpi electrice din Moscova.

In zilele întrecerii în cinstea Congresului al XX-lea al P.C.U.S. în brigada aceasta, condusă de Olga Bubikova a luat naștere o inițiativă prețioasă: montatoarele au alcătuit un plan complex de folosire a rezervelor interne în vederea creșterii productivității.

Iată cîteva obiective ale planului complex al montatoarelor:

— Să se îmbunătățească organizarea locurilor de muncă ale montatoarelor, astfel ca productivitatea muncii să poată crește cu 3—4 la sută.

— Să se cronometreze și să se determine cele mai bune metode de montare a blocurilor lămpilor de radio. Apoi, prin școlile metodelor înaintate, aceste metode să fie însușite de muncitoarele brigăzii. Aceasta va spori productivitatea muncii cu 10—12 la sută.

— In scopul reducerii rebuturilor, să se organizeze la montaj, pînă la 1 februarie, un control colectiv pentru analizarea pierderilor. Cantitatea de lămpi nerebutate va crește și, datorită acestui fapt, productivitatea muncii va spori cu 3 la sută.

Biroul comitetului raional de partid a apreciat și aprobat inițiativa tinerelor montatoare și a trasat sarcina să se studieze această experiență și să se alcătuiască în toate sectoarele de producție planuri complexe de sporire a productivității muncii.

Ținînd seama de ceea ce poate da planul complex, brigada Olgăi Bubikova a hotărît să dea în acest an, în cinstea Congresului al XX-lea al P. C. U. S., 100.000 de lămpi de radio peste plan.

Toată atenția formelor simple de asociere ale țăranilor muncitori

MUNCA în agricultură este grea și complicată. Pămîntul are pretențiile lui; dacă i le satisfaci, te răsplătește, dacă nu, n-ai cum să te aștepți la o recoltă bună. Dornici să obțină roade îndestulătoare pe ogoarele lor, țăranii muncitori din multe comune și sate au găsit diferite forme de asociere, de intr-ajutorare. Mai mulți la un loc cu caii sau boii unuia, cu plugul sau semănătoarea altuia, cu brațele de muncă ale tuturor, țăranii muncitori pot să lucreze mai bine și la timpul potrivit întreaga lor suprafață de pămînt. In alte locuri, țăranii muncitori care au loturile alăturate s-au unit pentru folosirea în comun a tractoarelor și mașinilor statului, ceea ce asigură executarea unor lucrări de bună calitate și la vreme — prin urmare creșterea producției la hectar.

In raportul de activitate al C.C. al P.M.R. prezentat la Congresul al II-lea al partidului se spune: „In satele noastre există unele forme de ajutorare reciprocă ale țărănimii muncitoare, născute din necesitatea țăranilor cu gospodării mici și mijlocii de a se ajuta între ei la muncile agricole. Ele sînt alcătuite în cea mai mare parte, după criterii de înrudire sau vecinătate a țăranilor muncitori și sînt bazate pe libera înțelegere și deplina libertate a fiecăruia de a hotărî dacă și cu cine anume să se intr-ajutoreze". Și mai departe: „Pe măsura muncii politice depuse de partid și a creșterii conștiinței țăranilor muncitori, ele se pot dezvolta spre forme superioare de cooperare în producția agricolă".

Viața a dovedit și dovedește la fiecare pas profundul adevăr al acestei aprecieri. Formele simple de asociere și intr-ajutorare în muncă ale țăranilor muncitori contribuie la sporirea recoltelor, dar, în același timp, contribuie la transformarea conștiinței oamenilor, le dă măsura concretă a realizărilor ce se pot obține în urma unirii de bună voie în forme superioare, socialiste, de cooperare în producția agricolă.

In 1952, în comuna Filipești, raionul Filimon Sîrbu, țăranii muncitori au tarlalizat întreaga lor suprafață. Numai peste un an, datorită muncii de lămurire la care a participat și organizația de bază U.T.M., sub conducerea organizației de partid, toți țăranii muncitori s-au înscris în întovărășire. In 1955, recoltele lor de grîu, porumb, floarea-soarelui au fost cu peste 1000 kg. la hectar mai mari decît atunci cînd munceau fiecare pe petecul lui de pămînt.

In primăvara lui 1955, țăranii muncitori din comuna Moftinu Mic, raionul Carei, au înființat, cu sprijinul organizației de partid și al sfatului popular, o asociație simplă pentru cultivarea orezului. Recolta a fost bună: 3500 kg. orez la hectar. Anul acesta, mulți dintre membrii asociației se gîndesc mai departe la creșterea producției și a nivelului lor de trai. Ei au făcut cereri pentru înființarea unei gospodării colective. Lucrul cel mai important și hotărîtor pentru transformarea formelor simple de asociere în forme superioare de cooperare în producția agricolă este munca politică pentru transformarea socialistă a agriculturii, în a cărei desfășurare un rol important au și organizațiile U.T.M. sătești, sub conducerea organizațiilor de partid.

Apariția formelor simple este în funcție de condițiile și posibilitățile locale, de nevoile țăranilor muncitori dintr-o comună sau alta, de munca dusă în acest scop. De pildă, în satul Domănești, raionul Carei, a luat ființă o întovărășire în același timp în care la Moftinu Mic un sat învecinat, a luat ființă o asociație simplă. In aceste două comune existau condiții diferite, deci și formele de cooperare care au luat ființă au fost diferite.

Acolo unde se simte nevoia, unde țăranii muncitori doresc să se asocieze în scopul folosirii tractoarelor și mașinilor agricole sau să se intr-ajutoreze cu atelajele și cu brațele, organizațiile U.T.M. trebuie să dea tot ajutorul acțiunilor respective. De asemenea, organizațiile U.T.M. trebuie să sprijine pe utemiștii și țăranii care doresc să organizeze asemenea asociații sau ajutorul reciproc, în scopul executării lucrărilor la timp și în bune condiții, să sprijine pe țăranii muncitori care doresc să transforme forma simplă în care lucrează, în întovărășire sau gospodărie colectivă.

O importantă sarcină revine mai ales utemiștilor și tinerilor care muncesc în S.M.T. Sarcina de a spori volumul lucrărilor mecanizate, de a ridica productivitatea și de a reduce prețul de cost la lucrările executate cu tractoarele, tinerii mecanizatori o pot împleti cu datoria de a atrage pe țăranii muncitori în diferite forme de asociere în scopul lucrării pămîntului cu tractoarele și mașinile S.M.T., îndeplinindu-le cu succes pe amîndouă. In perioada de față, cînd S.M.T.-urile încheie contracte de lucrări cu țărănimea muncitoare, tinerii mecanizatori trebuie să ducă o intensă muncă politică pentru a asigura contractări suficiente pentru îndeplinirea și depășirea planului de producție al S.M.T.-ului și în același timp pentru a ajuta pe țăranii muncitori să pășească spre cooperare în producția agricolă.

Aceeași muncă politică pot și trebuie s-o ducă acum, în perioada pregătirii campaniei de primăvară și organizațiile de bază U.T.M. din comune și sate. Pentru obținerea unor recolte bogate, este necesar ca toate muncile, începînd cu cele din primăvară, să fie executate bine și la timp. Or, formele simple de asociere și intr-ajutorare în muncă dau țăranilor muncitori posibilitatea de a munci mai cu spor decît atunci cînd lucrează izolați unii de alții. Munca politică în sprijinul formelor simple de asociere și intr-ajutorare ale țăranilor muncitori, în sprijinul dezvoltării lor în forme superioare, înseamnă o contribuție de preț la sarcina transformării socialiste a agriculturii și a creșterii producției agricole.

Important pentru toți utemiștii de la sate — fie că există în comuna lor forme simple de asociere și intr-ajutorare în muncă, fie că nu există — este să nu uite nici un moment că sarcina lor de căpetenie este de a duce, sub conducerea organizațiilor de partid, o muncă politică susținută, răbdătoare, de zi cu zi, în rîndurile țăranilor muncitori pentru a-i convinge să pășească, pe baza liberului consimțămînt către întovărășirea agricolă și gospodăria colectivă.

Scînteia tineretului

Unele aspecte ale pregătirilor pentru lucrările agricole de primăvară din raionul Lehliu

Directivele celui de-al II-lea Congres al partidului arată că sarcina principală în următorii cinci ani în agricultura este dezvoltarea şi întărirea continuă a sectorului socialist; se va asigura mărirea producţiei agricole care în 1960 va trebui să ajungă la cel puţin 15.000.000 de tone cereale. Pentru obţinerea unei recolte bogate în acest an un rol important îl are pregătirea din timp a muncilor agricole de primăvară care vor începe peste puţin timp.

Organizaţiile de bază U.T.M., sub îndrumarea organizaţiilor de partid, trebuie să mobilizeze întreg tineretul în vederea bunei desfăşurări a reparaţiilor şi a tuturor pregătirilor de primăvară. In această privinţă Comitetul raional U.T.M.-Lehliu a ştiut să se orienteze în ansamblu just şi a acordat atenţia necesară sarcinilor ce-i revin pe acest tărîm. Cu toate acestea, în raionul Lehliu mai sînt locuri unde ritmul pregătirilor pentru primăvară este destul de slab.

Materialele publicate mai jos schiţează un tablou privind mersul lucrărilor agricole din etapa actuală în acest raion.

Roadele bunei organizări

Există o părere bine cunoscută a colectiviştilor vîrstnici din satul Radu Vodă, comuna Lupşanu, cînd le ceri să-ţi vorbească despre purtarea şi hărnicia tineretului. Ei spun: „Tineretul îşi aduce cu dragoste contribuţia la întreaga activitate din gospodărie". Faptele confirmă aceasta. Tinerii colectivişti n-au lipsit nici o zi de la muncă în ultimele două săptămîni de cînd în gospodărie au început într-un ritm mai accelerat pregătirile pentru muncile agricole de primăvară. Datorită bunei organizări a muncii în această perioadă şi îndeosebi a grijii preşedintelui gospodăriei, tovarăşul Anton Neagu, pentru calitatea reparaţiilor uneltelor agricole, s-a reuşit ca pînă la 17 ianuarie a.c. puţine unelte să mai rămînă de reparat.

Ceea ce îţi atrage atenţia este febrilitatea care există în gospodărie. Mulţi tineri, alături de vîrstnici, găseşti la atelierul de fierărie unde ajută la repararea plugurilor şi căruţelor ce au mai rămas nereparate.

Printre cei mai harnici dintre tineri, se numără Cornelia Olteanu, Dobre Ştefan, Vasile Damian, Victor Oprişan şi mulţi alţii. La baza succeselor obţinute de tinerii colectivişti stă munca politică desfăşurată de către organizaţia de bază U.T.M.

Primind instrucţiuni precise din partea comitetului raional U.T.M. cu privire la sarcinile organizaţiilor de bază U.T.M. în pregătirea în bune condiţiuni a campaniei agricole de primăvară, tovarăşa Cornelia Olteanu, secretara organizaţiei de bază U.T.M. din gospodărie, a întocmit un plan de muncă corespunzător sarcinilor. Au fost stabilite obiective precise şi sarcini fiecărui membru din comitet. Astfel utemistul Dobre Ştefan, membru în comitet, s-a îngrijit de mobilizarea tineretului la reparaţiile uneltelor agricole, iar tovarăşa Cornelia Olteanu s-a îngrijit ca tinerii să frecventeze cursurile agrozootehnice. Ţinînd o strînsă legătură cu instructorul comitetului raional U.T.M., Victor Nicolae, organizaţia de bază U.T.M. a ştiut să-şi îndrepte întotdeauna, zi cu zi, atenţia spre cele mai importante verigi ale activităţii sale, cum ar fi: prezenţa tinerilor la muncă, grăbirea ritmului la reparaţii prin înlăturarea timpilor morţi, respectarea sarcinilor primite de fiecare tînăr din partea conducerii gospodăriei prin controlul asupra îndeplinirii sarcinilor, apoi discuţiile purtate cu tinerii în ceea ce priveşte calitatea reparaţiilor etc.

Organizaţia de bază U.T.M. a gospodăriei agricole colective „Octombrie Roşu" din satul Radu Vodă, comuna Lupşanu, munceşte cu sîrguinţă pentru antrenarea tineretului în vederea îndeplinirii cu cinste a sarcinilor ce se desprind din documentele celui de al doilea Congres al partidului cu privire la transformarea socialistă a agriculturii şi creşterea producţiei agricole la hectar.

In întîmpinarea primăverii

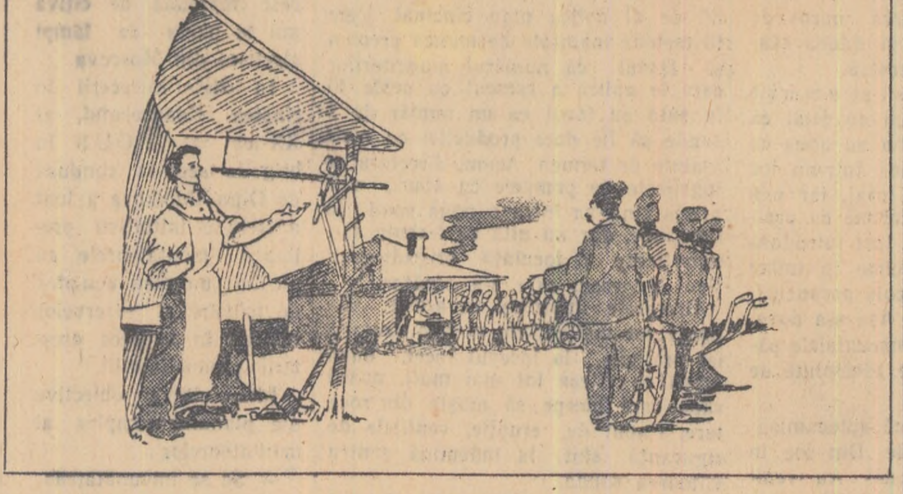
De la S. M. T. Lehliu, la uzinele „23 August"

La S.M.T. Lehliu reparaţiile tractoarelor şi maşinilor agricole, pînă acum cîtva vreme, se desfăşurau parcă la voia întîmplării. Mecanizatorii nu erau constituiţi în echipe, controlul muncii nu se făcea aproape deloc, existau absenţe nemotivate de la lucru. Vinovată s-a dovedit a fi vechea conducere. Spre sfîrşitul lunii decembrie, odată cu instalarea noului director, tovarăşul Aurel Husar, problema reparaţiilor a căpătat însemnătatea cuvenită, trecînd, după cum era şi normal, în centrul atenţiei. Organizaţia de partid din staţiune a mobilizat toate forţele spre îndeplinirea cu succes a reparaţiei tractoarelor şi maşinilor agricole. Conducerea a făcut de data aceasta grafice cuprinzînd echipele de lucrători, a stabilit sarcini concrete pentru inginerul mecanic şi mecanicii de atelier. Consfătuirile de la locul de producţie au dus la lichidarea absenţelor. Aceştia sînt doar cîţiva din factorii care au făcut ca reparaţiile să iasă din situaţia proastă în care se găseau. Pînă în ziua de 17 ianuarie a.c. au fost astfel reparate 9 tractoare şi 25 de pluguri. Alte cîteva tractoare au fost de asemenea reparate dar nerecepţionate. Un exemplu bun în muncă l-au constituit comunistul Aurică Raicu şi utemiştii Dumitru Stroie şi Gheorghe Aprotesei.

Totuşi, organizaţia de bază U.T.M. nu şi-a dat sprijinul din plin. Utemiştii şi tinerii mecanizatori nu s-au sfătuit laolaltă asupra sarcinilor lor de cînd s-au întors de pe teren, iar comitetul n-a întocmit un plan de muncă pe perioada de iarnă.

S.M.T. Lehliu a trimis o parte din tractoare ca să fie reparate în industrie. Astfel, Uzinele „23 August" din Bucureşti au primit de la S.M.T. Lehliu 5 tractoare la începutul lunii decembrie (în total au fost trimise în aceste uzine 50 de tractoare). In secţia de mecanică grea din sectorul mecanic, unde se află cele 5 tractoare de la S.M.T. Lehliu echipele de muncitori şi maiştri depun o activitate încordată pentru a termina reparaţiile la timp. 3 tractoare sînt de acum gata, iar celelalte două vor fi gata la sfîrşitul lunii. Inginerul utemist Zsigmond Alexandru şi comunistul Aurică Popescu, şef de echipă, ne-au arătat că tractoriştii din S.M.T. Lehliu au trimis motoarele mult avariate, fapt care indică, după părerea lor, că în această staţiune, în trecut n-a existat grijă pentru păstrarea maşinilor. Şi faptele confirmă această părere. La toate cele cinci tractoare s-au găsit în afară de piesele care într-adevăr se puteau uza în decursul unui an şi piese rupte, în special pinioanele de la cutiile de viteză şi diferenţiale.

Organizaţiei de bază U.T.M. din S.M.T. Lehliu îi revine sarcina să imprime în conştiinţa fiecărui tînăr grija pe care trebuie s-o poarte maşinii ce-o are în seamă.

In comunele Urbăneşti şi Horia, ţăranii muncitori nu ştiu la ce centru de reparat unelte trebuie să meargă. Aşa se întîmplă că unele centre sînt supra-aglomerate, iar altele nu au de lucru.

Desen de M. COSTI

CIFRE ŞI FAPTE

☆ Inginerul utemist Marian Dinescu, şeful sectorului mecanic de la G.A.S. Dîlga, raionul Lehliu, ajutat de conducerea gospodăriei, s-a îngrijit din timp să organizeze temeinic munca în campania de reparaţii a maşinilor.

Pînă la data de 17 ianuarie au fost reparate 15 tractoare, 16 pluguri, 10 semănători şi alte unelte, ceea ce înseamnă peste 75 la sută din planul de reparaţii al gospodăriei.

☆ Pînă la data de 17 ianuarie, la G.A.S. Dîlga au fost selecţionate peste 250 de tone de mazăre, ovăz, porumb etc. şi s-au transportat la cîmp peste 100 de tone îngrăşăminte naturale.

☆ Un număr de peste 1500 de tineri din raion sînt antrenaţi în întrecerea socialistă şi patriotică pentru terminarea cît mai grabnică a reparaţiilor uneltelor agricole.

☆ In multe comune ca I. C. Frimu, Dor Mărunt, Ileana, Axintele, Crăsani şi altele, utemiştii şi pionierii încearcă puterea de germinaţie a seminţelor.

☆ „Bunii gospodari" din conducerea G.A.S.-I. C. Frimu au orînduit în aşa fel treburile, încît pînă la 16 ianuarie a.c. au executat, cu „mari eforturi", reparaţii generale la două tractoare din 4, reparaţii parţiale la 8 tractoare din 14, precum şi la 8 motoare din 25. Cît despre semănători, pluguri, discuitoare sau altele, acestea au fost lăsate mai spre sfîrşitul campaniei. Inginerul şef Nicolae Şvaricevski şi şeful mecanic Marin Dobranţu sînt principalii vinovaţi în tărăgăneala reparaţiilor tractoarelor şi maşinilor agricole.

☆ In raion, din totalul de 77 semănători din sectorul individual, au fost reparate pînă la 16 ianuarie a.c. doar 17 semănători.

☆ In unele comune din raion, ritmul reparaţiilor este slab. In comuna Axintele s-au reparat 40 de pluguri din 105, în comuna Frăsinet din 7 pluguri doar 2, în Luxanu din 175 de pluguri doar 71, în comuna Raşi din 142 doar 63 de pluguri. Pe întreg raionul, reparaţiile la pluguri s-au executat într-o proporţie de numai 45 la sută.

NIMENI NU ŞTIE NIMIC

Să nu credeţi cumva că este vorba despre filmul care poartă denumirea de mai sus. Nu! Nimeni nu ştie nimic despre reparaţiile şi pregătirile ce trebuiesc făcute şi în comuna Pelinu, raionul Lehliu, în vederea campaniei agricole de primăvară.

Dacă o întrebi pe utemista Georgeta Dumitru, secretara sfatului popular din comuna Pelinu despre aceste probleme, are să te privească mirată (că îi pui asemenea întrebări), apoi îţi va răspunde plictisită că nu ştie dacă ţăranii muncitori au început să-şi repare uneltele şi să facă celelalte pregătiri în vederea campaniei agricole de primăvară, dar că probabil au făcut ceva.

— Oamenii ştiu ei că trebuie să se pregătească. Pînă la primăvară mai e încă timp — caută să încheie discuţia secretara sfatului popular. Apoi, mulţumită că a scăpat de această convorbire neplăcută, s-a întors liniştită să-şi continuie munca la hîrtiile şi dosarele ce o aşteptau pe birou.

Nici utemista Maria Manciu, tehnician agronom al comunei, nu ştie mai multe. Nici nu i-a dat prin gînd că trebuie să se intereseze de problema reparaţiilor, să-i îndrume pe ţăranii muncitori să-şi repare uneltele din timp, să le explice pentru ce trebuie selecţionate seminţele şi ce foloase aduce folosirea îngrăşămintelor naturale.

De altminteri, tehnicianul agronom Maria Manciu are şi scuze. Nu şi-a amintit... Ce, este ea de vină că nu şi-a amintit?

Această situaţie se datoreşte şi muncii slabe desfăşurate de organizaţia de bază U.T.M. din comuna Pelinu.

Nici pînă în momentul de faţă comitetul organizaţiei de bază U.T.M., în frunte cu secretarul Aurel Trandafir, nu şi-a găsit timp să întocmească un plan de muncă, în care să fie prevăzute sarcini concrete pentru fiecare utemist. Despre sarcinile ce revin tinerilor ţărani muncitori în pregătirea cît mai temeinică pentru campania agricolă de primăvară, de asemenea nu s-a discutat încă.

Iată de ce utemistei Maria Manciu, tehnician agronom, care face parte din această organizaţie, nu i-a dat prin gînd să îndrume pe ţăranii muncitori.

Lipsurilor ce se manifestă în munca organizaţiei de bază U.T.M. şi a sfatului popular din Pelinu trebuie să li se pună capăt cît mai de vreme. Comitetul organizaţiei de bază U.T.M. trebuie să discute cu fiecare utemist în parte şi să-i îndrume să-şi repare uneltele şi să se pregătească cît mai temeinic pentru campania agricolă de primăvară.

Dacă primăvara îi va găsi bine pregătiţi, muncile agricole vor putea începe la timp. Acum, pînă nu e prea tîrziu, cei din Pelinu sînt datori să pornească cu toată priceperea la treabă.

Halal educator!

Te rugăm să treci, tovarăşe, pe la noi şi ai să afli lucruri nemaiîntîmplate în şcoli. Vei vedea cum un „educator" îşi bate joc de principiile cele mai înalte ale educaţiei, cum încearcă să batjocorească, prin propriile sale fapte, însăşi demnitatea elevilor. Mie, ca educator, îmi este ruşine de faptele celui pe care mă jenez să-l numesc „colegul meu".

Aşa începea scrisoarea pe care am primit-o recent la redacţie de la educatorul Alexandru Macovei.

★

In carnetul de notiţe, înainte de a pleca la şcoală pentru a răspunde cererii corespondentului nostru, am scris:

- *Şcoala de ucenici a Trustului III Construcţii din Bucureşti.*
- *Educatorul Ghiţă Stan bate elevii şi-i maltratează în diverse chipuri.*
- *Nu a fost tras serios la răspundere pentru faptele sale.*

Şi iată ce am aflat la şcoală. Ghiţă Stan nu este educator de multă vreme. Doar de cîteva luni de zile. Dar „reputaţia" pe care şi-a cîştigat-o nu se datoreşte vechimii sale, ci „metodelor" pe care le practică cu o pasiune demnă de o cauză mai bună.

Redăm aci cîte ceva din cele aflate de la elevi: Bunescu I. Nicolae, din anul I Instalaţii Sanitare, a fost reţinut nu de mult de către dirigintele clasei cîteva minute după oră. Intr-un suflet, Bunescu a alergat spre sala de mese. Acolo, văzîndu-l pe „necruţătorul" Ghiţă Stan, şi-a dat seama că orice lămuriri sînt de prisos. A îndrăznit totuşi:

— Tovarăşe educator, ştiţi... am fost reţinut de tovarăşul diriginte.

Fără nici un cuvînt, Ghiţă Stan a scos o foarfecă şi, acolo, în cantină, surd la orice explicaţie, a tăiat părul elevului.

In altă zi, elevul Lupu Nicolae, tot la cantină, a cerut unui elev de la altă masă o lingură. Imediat i s-a cioptîrţit şi lui părul. A stat elevul Stănescu Dumitru de vorbă pe coridor cu un coleg de al său, foarfeca „educatorului" a intrat din nou în funcţiune. Ei! Măcar dacă toate s-ar fi terminat aici!

Lui Ghiţă Stan, se pare că nu-i place monotonia. Să-i tunzi doar pe elevi, i s-a părut la un moment dat un fapt destul de minor. Şi, dornic de „variaţie", a introdus în sistemele sale de „educare" bătaia.

La sfîrşitul lunii decembrie a anului 1955, elevii Popescu N. Marin şi Tătaru Ion au fost închişi de către educator în camera caloriferelor. In dorinţa de a-i smulge elevului Tătaru Ion unele mărturisiri în legătură cu fapte scornite de imaginaţia bolnavă a lui Ghiţă Stan, băiatul a fost bătut. Elevul Tătaru Ion nu este singurul care a fost bătut.

Firesc, se pune acum întrebarea: Cum a fost posibil ca acest bătăuş să-şi poată face nestingherit de cap? Faptul că primele manifestări ale lui Ghiţă Stan n-au fost sancţionate imediat şi cu cea mai mare severitate i-a permis acestuia să-şi „perfecţioneze" pe zi ce trecea metodele de pedepsire. Faptul că forurile răspunzătoare de educaţia elevilor din şcoală au aflat cu întîrziere de „metodele" folosite de către acest educator, lipsa unui control temeinic asupra felului în care educatorul se ocupă de creşterea elevilor au uşurat săvîrşirea unor asemenea abateri.

Din situaţia creată la şcoala respectivă prin comportarea lui Ghiţă Stan, trebuie să se tragă concluzia că orice manifestare de a se uza metode nejuste de educaţie în şcolile noastre trebuie pedepsită la timp şi în modul cel mai sever.

Iată ceea ce trebuiau să facă de la început tovarăşii Victor Gherghişan, director şi Titus Mocanu, director de studii, ca şi tovarăşul Nicolae Avram, secretarul organizaţiei de U.T.M. pe şcoală care ne-au spus că faptele lui Ghiţă Stan nu le erau cu totul străine, că despre unele din ele s-a discutat şi în şedinţe. Faptele „educatorului" Ghiţă Stan au fost reprobate. In ansamblul unor măsuri luate recent, s-a dat chiar şi următoarea Decizie, legată de comportarea sa:

„Şcoala profesională de ucenici a Trustului III Construcţii Bucureşti

Decizia nr. 17 din 12 ianuarie 1956.

In baza regulamentului de ordine interioară cercetînd munca corpului de educatori

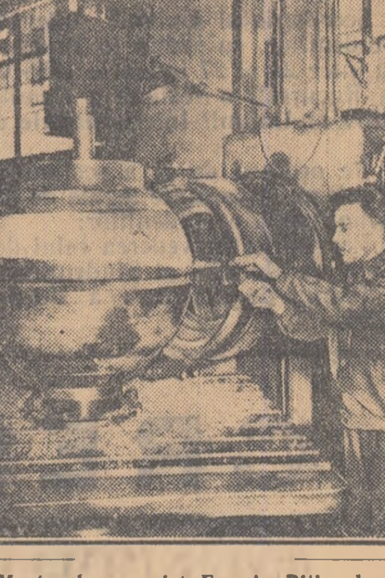
Decidem:

Articolul 1. Se sancţionează cu „mustrare scrisă cu avertisment" tovarăşul Ghiţă Stan pentru abatere de la dispoziţiile Direcţiunii şi pentru folosirea unor metode reprobabile şi condamnabile în educaţia elevilor".

Şi cu aceasta (plus un angajament al lui Ghiţă Stan că „nu va mai bate"), totul urma să reintre în normal. Halal sancţiune! Arătînd cele de mai sus, credem că Trustul III Construcţii de care depinde şcoala şi care are datoria să manifeste mai multă grijă faţă de educaţia viitorilor constructori, va şti să aplice pentru metodele reprobabile şi condamnabile în educaţia elevilor", aşa cum se menţionează în Decizia nr. 17, măsuri cu adevărat corespunzătoare.

Şi aceasta cît mai repede.

I. ISAIIA

Meşterul comunist Eremia Pitiş, de la sectorul maşini unelte al uzinelor „Steagul roşu" din Oraşul Stalin, se mîndreşte cu mulţi muncitori pe care i-a crescut. In fotografie: utemistul Eremia Kocsiş, calificat recent, executînd strunjirea sferei pentru capul buteliei de apă de 400 atmosfere. In primele zile ale celui de-al II-lea cincinal el a depăşit norma cu 50 la sută.

Foto: EUGEN CSIKOS

Pe urmele materialelor nepublicate

La sanatoriul Azuga din regiunea Ploeşti — ne-a scris un corespondent voluntar — există unele deficienţe. Curăţenia în sanatoriu lasă de dorit, cele două lifturi nu funcţionează de mult timp etc. Acest semnal critic sosit la redacţia ziarului nostru a fost trimis spre rezolvare forurilor superioare de resort.

In răspunsul primit de la Ministerul Sănătăţii — referitor la această problemă — ni se comunică că cele scrise de corespondentul voluntar corespund întru totul adevărului.

In urma măsurilor luate pentru lichidarea lipsurilor existente la sanatoriul Azuga, lenjeria de pat în sanatoriu a fost înlocuită aproape în întregime cu alta nouă, se întreţine acum o curăţenie exemplară în curte şi în saloane, au fost reparate lifturile. Deoarece bucătarul şi achizitorul de la sanatoriul Azuga provocau neajunsuri pacienţilor în ce priveşte pregătirea unei mîncări consistente, ei au fost destituiţi şi înlocuiţi cu elemente corespunzătoare, bine pregătite.

Răspunsuri multe — o singură concluzie

Odată cu studenţii Petre Rădulescu şi Melania Gheorghe intrăm şi noi în sala unde are loc examenul de anatomie topografică.

— Numele, carnetul de student? Luaţi cîte un bilet şi pregătiţi-vă răspunsul.. Biletul cu respectiva întrebare este privit lung de Rădulescu, cu un zîmbet de Melania Gheorghe şi amîndoi se aşează şi încep să-şi aştearnă pe hîrtie principalele idei ale răspunsului.

— Tovarăşe Rădulescu, poftim, ia loc...

La început timid, abia auzit, apoi, prinzînd curaj, studentul îşi dezvoltă răspunsul ...pînă la prima intervenţie a profesorului. A răspuns şi la asta, profesorul intervine a doua oară, a treia oară. Dar iată că la a patra chestiune lucrurile se încurcă;

— Cum se numeşte inflamaţia sinusului?

— Sinuzită... răspunde studentul nesigur.

— Alte infecţii sinuzale mai ştii?

— Da... adică nu, nu mai ştiu... şi privirile studentului coboară pe unul dintre colţurile mesei de unde nu se ridică decît atunci cînd i se spune să treacă la următoarea problemă.

Şi aici răspunsul pare a fi curgător şi sigur. Dar cînd din nou intervine profesorul pentru a se convinge de profunzimea cunoştinţelor studentului, dacă nu cumva acesta şi-a însuşit în mod mecanic materia, răspunsul şovăie, apoi încetează şi privirile iar coboară... Rădulescu a învăţat numai pentru examene, însă nu a studiat metodic, în tot timpul semestrului, adîncind problemele Aşa dar, „suficient" este un rezultat firesc. Odată cu înmînarea carnetului, profesorul îi recomandă studentului o muncă mai temeinică în semestrul ce urmează...

Studenta Melania Gheorghe cunoaşte bine materia. Aceasta se vede din siguranţa expunerii subiectului şi promptitudinea cu care răspunde la întrebările suplimentare. Se vădeşte însă faptul că e foarte obosită şi cu greu reuşeşte să-şi grupeze ideile.

Cauza am aflat-o după ce profesorul i-a notat în carnet un „bine" şi ea a ieşit din sala de examinare: Melania nu dormise toată noaptea, învăţase fără întrerupere şi asta cu toate că se pregătise în cursul semestrului. „Mi-a fost teamă să nu mă intimidez şi am învăţat ca să fiu mai sigură... dar e o prostie să nu dormi toată noaptea înainte de examen". După această „autocritică" desigur că la următorul examen Melania n-o să mai procedeze aşa...

★

In sala mare, unde conferenţiarul dr. Hagi Paraschiv îşi ţine examenul de histologie, liniştea e desăvîrşită.

La o masă, examinatorul aşteaptă ca studenţii să-şi pregătească răspunsul, apoi studentul Aurel Jipa din anul II e invitat să ia loc şi să înceapă... Cu voce egală, aruncîndu-şi din cînd în cînd privirile pe notiţele făcute, studentul Jipa îşi expune sistematic răspunsurile despre „Inervaţia motorie a muşchiului striat", „fibra nervoasă cu mielină" etc.

Intrebările suplimentare îl fac să intre în amănunte, dovedind o profundă cunoaştere a problemelor. Profesorul aprobă răspunsurile, mai pune o întrebare şi-şi arată mulţumirea faţă de buna pregătire a studentului, scriind în carnetul acestuia „f. bine". Răsfoindu-l apoi puţin, îl felicită pe Aurel Jipa căci rubricile conţin calificative de „foarte bine" aproape la toate materiile şi din timpul anului trecut, nu numai de anul acesta...

La fel ca şi studentul Jipa, de la Facultatea de medicină generală din Institutul medico-farmaceutic din Bucureşti, cu mulţumirea datoriei împlinite au ieşit de la examenul de economie politică studentele Rodica Bonea, Fătu Anicuţa, Silvia Hidic şi Despina Stamboli de la Facultatea de pediatrie, studenta Elena Purţuc din anul V al Facultăţii de farmacie şi mulţi alţii.

Dar din nefericire am văzut la examene şi altfel de studenţi. Roşind a nevinovăţie în timp ce răspund cu un „nu ştiu" la întrebarea de examen sub privirea severă a profesorului examinator, sau justificîndu-se în fel şi chip, studenţii Viorel Pascali şi Gheorghe Mîrzescu încearcă totuşi să însăileze cîte un răspuns, în nădejdea unui „suficient". Speră poate că indulgenţa profesorului va fi mai „completă" decît răspunsurile lor. Dar, ultima întrebare, „ce aţi făcut în cele patru luni ale semestrului?" îi face să gîndească mai realist şi părăsesc sala în posesia a încă unui îndreptăţit „insuficient" care credem că-i va face să frecventeze cu regularitate cursurile şi să-şi însuşească materia măcar de acum încolo.

Aspectele examenelor sînt multe, variate. Din toate însă se poate trage o concluzie: numai munca perseverentă, continuă, te ajută să-ţi însuşeşti cunoştinţe profunde, trainice şi de acest lucru fiecare student trebuie să ţină seama.

Corespondent
I. CIRCIU

Basmele şi legendele noastre-oglindă a frumuseţilor patriei

Călin Gruia

(Urmare din numărul trecut).

Dacă pădurile au fost loc de adăpost în decursul veacurilor împotriva cotropitorilor de ţară, ele au fost în acelaşi timp şi un obstacol temut în calea lor. Zîna cea bună îi dă lui Făt Frumos, printre altele şi o perie. Şi cînd muma zmeilor îl ajunge din urmă pe voinic, acesta aruncă în urma lui peria şi din ea, pe dată, se face un codru de nepătruns, cu copaci deşi ca firele periei, iar zmeoaica nu mai poate străbate codrul şi într-o încercare fără rost se apucă să roadă cu dinţii copacii din cale. Roade şi roade, turbînd de furie, în timp ce Făt-Frumos şi Ileana Cosînzeana se îndepărtează călări pe calul năzdrăvan.

Pădurile de stejar şi fagi sînt locurile preferate ale lui Strîmbă Lemne, căci cu cît urcăm mai sus, spre pădurile de brazi, nu-i mai întîlnim toanele. Copacii aceştia cresc drepţi, ca lumînările. Poate pentru a nu încălca domeniile unui alt voinic nu urcă prea sus Strîmbă Lemne, căci pe înălţimile munţilor, pe lîngă rîurile ce se aruncă înspumate la vale, stăpîneşte Sfarmă Piatră. Sfarmă Piatră e un uriaş care ia în mînă bolovani, îi macină, îi face pulbere şi pulberea lor o aruncă în rîuri. Din încrîncenata luptă a rîurilor de munte cu stîncile şi prăpăstiile, ca să-şi facă drum, poetul a născocit pe Sfarmă Piatră, stăpîn peste trecători şi cascade înspumate. Deşi puternic şi colţuros la făptură, Sfarmă Piatră se supune, ca şi Strîmbă Lemne, iscusinţii

omului, i se închină lui Făt Frumos, îl întovărăşeşte la drum şi-i slujeşte cu credinţă.

Urcînd tot mai sus în munţi, vom întîlni alte poveşti. Aici apar ca personaje de basm cioplitorii de piatră din ale căror mîini ies lucruri minunate, căutătorii de comori în inima muntelui, voinicii care se luptă cu stăpînii băilor de aur, cu asperităţile şi cu sărăcia solului. Aici, în împărăţia pietrei, se întîmplă foarte des ca personajele negative din basm, să fie transformate în stane de piatră, în piscuri golaşe cu chipuri şi forme ciudate. Numirile lor amintesc poveşti şi legende vechi. In cadrul pitoresc al munţilor Bucegi, trecătorul va întîlni personajele basmului Baba Dochia, personaje pietrificate şi mute, care te poartă cu gîndul în lumea poveştii. Intr-o stîncă mai mare, stă împietrită ca o căpetenie Baba Dochia, baba cea care-şi chinuise nora trimiţînd-o în toiul iernii să spele lîna oilor negre pînă s-o albi, iar lîna oilor albe pînă s-o înnegri. Nu departe de ea stă nătîngul ei de fecior, Dragomir, care parcă şi acum îşi mai ţine la gură fluierul cu care-şi mînă turmele; iar la picioarele lor: oile. Ai impresia că oile fac amiaza, că rumegă şi doar la un semn al babei vor urca pe costişe şi pripoare. Rămîn însă pe veci încremenite, pietrificate. [illegible] Şi povestită din gură în gură, trece din generaţie în generaţie.

Cele şapte înălţimi ale muntelui Vrancei povestesc legenda Vrîncioaiei, cea cu şapte feciori ca brazii, pe care i-a dat voevodului Ştefan cel Mare să alunge puhoiul prădător al turcilor de pe pămînturile bogatei Moldove. Parcă şi azi, în amurgurile tulburi, vezi umbrele celor şapte feciori, trecînd pe cărările înguste [illegible] ale muntelui şi auzi [illegible] bătăliei cu turcii.

Iovan Iorgovan, alt erou de legendă, luptă cu un balaur ce sărăcise meleagurile Olteniei şi, retezînd cu paloşul un munte după care se ascunsese balaurul, i-a dat muntelui şi numele: Retezatul.

In basme şi poveşti frumuseţile naturale ale patriei noastre nu apar ca descrieri obiectiviste, ci sînt transfigurate şi

personificate. Natura îi vine în ajutor omului la nevoie. Iată de pildă cum se mîngîie nevasta meşterului Manole că-şi lăsase acasă pruncul desfăşat:

Zînele c-or trece / La el s-or întrece / Şi s-or apleca, / Ţîţă că i-or da. / Ninsoarea de-o ninge / Pe el mi l-o unge / Ploi cînd or ploua / Pe el l-or scălda / Vînt cînd o sufla / Mi l-o legăna.

Ca şi munţii, şi rîurile îşi au poveştile lor. Astfel, cele două rîuri — Oltul şi Mureşul — sînt doi fraţi care au pornit să-şi afle tatăl plecat într-o bătălie. Prefăcuţi în ape, pe drum ei şi-au păstrat firea. Oltul a însumat calităţile sufleteşti ale voinicului de la care-şi poartă numele: aprig, îndrăzneţ, iute la mînie, răzbătător, tăind munţii din cale, trecînd prin locuri încîntătoare care parcă i se închină şi i se supun la picioare ca unui biruitor de oşti. Mureşul, fire liniştită, visătoare chiar, neîncrezător în el, ocoleşte piedicile din drum şi se îndreaptă spre şesul Tisei, despărţindu-se pentru totdeauna de fratele său. Pe minunata vale a Bistriţei, plutaşii au scornit basmul Toancelor unde în apă şi azi se mai văd pietrificaţi colţii zgripţuroaicei din poveste, răpusă de un voinic.

Dealul şi şesul îşi au la rîndul lor poveştile. Poveştile pîinii, a livezilor, a viţei de vie. Acolo s-a născut basmul merelor de aur, simbol al rodului şi bogăţiei solului, legat în chip firesc de frumuseţea naturală a locurilor, de hărnicia oamenilor truditori. Nu putem să nu amintim, de pildă, portretul ciobănaşului din Mioriţa, unde elementele de comparaţie sînt luate — evident — din frumuseţea şi bogăţia plaiurilor noastre: *Feţişoara lui, / Spuma laptelui, / Mustăcioara lui, / Spicul grîului, / Perişorul lui, / Pana corbului, / Ochişorii lui, / Mura cîmpului.* Iată numai din cîteva exemple, se încheagă tabloul frumuseţilor patriei noastre, care au servit drept cadru basmului popular şi au fecundat imaginaţia creatoare a marelui poet anonim — poporul.

Iar alături de frumuseţile naturale ale patriei, locul de frunte l-a ocupat şi-l ocupă — aşa cum am văzut — omul

cu frumuseţea lui fizică şi spirituală, care supune şi stăpîneşte stihiile.

Dacă configuraţia geografică a constituit cadrul basmului nostru, starea socială în care a venit pe lume eroul, a creat fabulaţia basmului, a creat năzuinţele eroului, arătînd relaţiile lui cu cei din jur. Mezinul, Prîslea, cel oropsit de fraţii lui mai mari şi mai bogaţi, fără nici o trecere în faţa tatălui său craiul sau împăratul, este întruchiparea poporului oropsit de orînduiri nedrepte. Dar el izbuteşte în toate, pentru că în el trăiesc virtuţile mari ale poporului nostru.

Basmul a fost întotdeauna sprijin şi năzuinţă. Poporul a visat împlinirea basmului pe pămînt. A crezut în el. Deci nu-i de mirare că în anumite împrejurări din viaţă, ca de pildă la nunţi, trăirea basmului să meargă pînă acolo, încît să se spună că mirele-i crai, iar mireasa lui, crăiasă.

Prin diversitatea şi frumuseţea lor, basmele noastre constituie una din cele mai mari bogăţii care a izvorît şi izvorăşte din sufletul poporului nostru. Basmele au inspirat pe marii noştri clasici Eminescu, Creangă, Slavici, Ispirescu. Păstrător de limbă şi tradiţii, păstrător de datină şi port, cu basmul ne putem mîndri pentru că în el trăieşte [illegible] poporului nostru. [illegible] Făt Frumos [illegible] în zilele noastre. [illegible] este oropsit, mezinul a crescut şi este azi stăpîn al plaiurilor lui bogate. Zmeii şi căpcăunii, hîrcele şi cotoroanţele, [illegible] zac biruiţi la pămînt în faţa lui [illegible] se împotrivească.

Poveştile nu s-au sfîrşit însă. Creatorul anonim sau cel cult va isvodi tot alte şi alte poveşti, din ce în ce mai minunate, năzuinţele noastre spre un mîine tot mai luminos. Artistul va întinde un curcubeu în viitor şi pe [illegible] vor porni alţi viteji, ca să descopere şi să creeze lumea viitorului socialist, în care vor trăi fiii şi nepoţii noştri. Făt Frumos nu va îmbătrîni niciodată căci apa vie îi va da de acum înainte tinereţe fără bătrîneţe şi viaţă fără de moarte.

Actualitatea pe scurt

Mărfuri de import

In primele 20 de zile ale lunii ianuarie, prin principalele puncte de frontieră au intrat în țara noastră însemnate cantități de mărfuri sosite din import.

Din Uniunea Sovietică, R. Cehoslovacă și R. P. Polonă au fost primite în aceste zile cantități importante de laminate, oțeluri speciale, material refractar și tubular. Din U.R.S.S. a mai sosit de curînd un transport de 1.600 tone de bumbac puf și 10 tone de icre de Manciuria.

Numeroase articole de larg consum: țesături de bumbac, tricotaje sport, șosete pentru copii etc. au fost primite în această perioadă din R. Cehoslovacă, R. D. Germană și R. P. Ungară. Din Finlanda și R. D. Germană au sosit cantități însemnate de fibre de celofibră, iar din R. F. Germană fire bemberg.

Din țările mediteraniene au sosit în ultimele zile 1.450 tone citrice, din Liban am primit 70 tone curmale, precum și 220 tone de măsline și 100 tone de smochine din Grecia.

Din Danemarca au sosit 75 tone de lapte praf, iar din Turcia 180 tone de pălămidă.

Concursul literar al revistei „Tînărul scriitor"

Pentru a stimula creația literară a tineretului, revista „Tînărul scriitor", organ al Uniunii Scriitorilor din R.P.R., organizează și în anul acesta un concurs literar.

La concurs pot fi prezentate poezii, nuvele, schițe, povestiri, reportaje, piese de teatru, scenarii cinematografice și radiofonice, inspirate din diversele aspecte ale luptei poporului nostru pentru construirea socialismului, lucrări axate în special pe reliefarea chipului omului nou al epocii noastre. De asemenea, la concurs pot fi trimise articole, eseuri, studii de mici dimensiuni, cronici, menite să interpreteze fenomenul literar contemporan.

Pentru cele mai bune lucrări se vor acorda 16 premii și mențiuni în valoare de peste 19.000 lei.

La concurs poate participa orice tînăr cu înclinații spre literatură, indiferent de profesie sau studii, în afară de membrii Uniunii Scriitorilor.

Lucrările se primesc pînă la 31 martie 1956 pe adresa redacției revistei „Tînărul scriitor" — București — Bulevardul Ana Ipătescu 15 — raionul Stalin.

Premieră la Teatrul Armatei

Sîmbătă seara, pe scena Teatrului Armatei din b-dul Magheru a avut loc premiera piesei „Zbor de noapte" de Nicolae Tăutu, laureat al Premiului de Stat.

Din distribuție au făcut parte C. Ramadan, artist emerit al R.P.R., G. Demetru, George Sion, Geo Maican, Florin Stroe, Nineta Gusti, Marga Butuc-Codrescu, Tilda Radovici și alții.

Piesa a fost pusă în scenă de Val. Săndulescu.

Magazin unde consumatorii se pot servi singuri

Sîmbătă după amiază s-a deschis pe bd. Magheru din Capitală magazinul „1 Mai", unde consumatorii se pot servi singuri cu produsele alimentare pe care le doresc. Acesta este primul magazin din țară unde vînzarea produselor alimentare se face prin autodeservire.

Cumpărătorii primesc la intrare un coșuleț în care-și depun cumpărăturile pe care le fac, iar la serviciul de ambalaj ridică nota de plată, pe care o achită la casă.

Noul magazin este deservit numai de doi vînzători și un casier.

Turul ciclist al Egiptului

CAIRO 21. (Agerpres). — După o zi de repaus petrecută la Alexandria, participanții la turul ciclist al Egiptului au luat sîmbătă startul în etapa 9-a care s-a terminat după 187 km. în orașul Mansurah din Delta Nilului. Mai mult de jumătate din etapă, șoseaua a fost neasfaltată, dar atacurile repetate și ritmul rapid impus de cicliștii polonezi și germani au făcut ca media orară să treacă de 38 km. Cicliștii romîni au luptat cu dîrzenie pentru a-și apăra poziția în clasament și mult timp trei membri ai echipei, Moiceanu, C. Șandru și Ion Vasile s-au menținut în plutonul fruntaș. Către sfîrșitul etapei, Ion Vasile sparge un cauciuc și rămînînd de unul singur nu mai poate să reintre în pluton.

La Mansurah germanul Malitz a trecut primul linia de sosire cronometrat cu timpul de 4h.53'59". In același timp au sosit Moiceanu, pe locul 5, Kolev pe locul 6, Wienckowski, Vesely, Șandru, Ravn și alții. Ion Vasile a sosit în plutonul al doilea după 7'30". Constantin Dumitrescu, care continuă să fie bolnav, a făcut eforturi extraordinare pentru a putea termina etapa, la o oră după primul pluton.

Clasamentul general individual: 1. Koțev (R.P.B.) 34h.00'02"; 2. Hristov (R.P.B.) 34h.00'56"; 3. Wienckowski (R. P. P.) 34h.02'56"; 4. Vesely (R. Ceh.) 34h.05'07"; 5. C. Șandru (R.P.R.) 34h.06'21"; 6. Bugalski (R.P.P.) 34h.06'55"; 7. Tueller (R.D.G.) 34h.08'20"; 8. Ravn (Danemarca) 34h.08'38".

Gabriel Moiceanu a cîștigat 3 locuri în această etapă și este acum al 13-lea cu timpul de 34h.21'00". La numai 48 de secunde, pe locul 14, se găsește Ion Vasile.

Astăzi se aleargă etapa 10-a Mansurah—Tanta (55 km.) contra cronometru individual.

22 ianuarie — Azi în București

Teatre

Teatrul de Operă și Balet al R.P.R.: Coppelia (ora 11), Boema (ora 19,30); **Teatrul de Operetă:** Liliacul (matineu), Aculina (seara); **Teatrul Național „I. L. Caragiale"— sala Studio:** Trestiile de Aur (ora 10), O chestiune personală (ora 15), Gaițele (ora 19,30); **Teatrul Municipal:** Don Carlos (ora 10), Răzvan și Vidra (ora 19); **Teatrul tineretului:** David Copperfield (ora 10 și ora 15), Preludiu (ora 19,30); **Studioul actorului de film „C. Nottara":** Patriotica Romînă (ora 10), Nora (ora 19,30); **Teatrul Armatei** (B-dul Magheru): La ora 6... (ora 10), Zbor de noapte (ora 19,30); **Teatrul Armatei** (Cal. 13 Septembrie): Avarul (ora 10), Vlaicu Vodă (ora 19,30); **Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești:** Chirița în provincie și Piatra din casă (ora 15), Slugă la doi stăpîni (ora 19,30); **Ansamblul de Estradă:** Călătorie pe note (ora 11), Dansați cu noi (ora 16), Cu dragostea nu-i de glumit (ora 20), **Sala Dalles:** Dansați cu noi (ora 20,30).

Cinematografe

Poveste neterminată — **Patria, Elena Pavel**; Seară de petrecere — **Magheru, Infrățirea între popoare, Central, Libertății**; Alarmă în munți și Șurubul lui Marinică — **Republica, București, Al. Sahia**; S-au cunoscut într-o trăsură — **I. C. Frimu și Al. Popov**; Rio Escondido — **Filimon Sîrbu**; Giuseppe Verdi — **V. Alecsandri**; Lecția vieții — **Miorița**; Muzică și dragoste **Victoria, 8 Mai**; Hoți de biciclete — **Tineretului**; Misterele din Mato-Grosso și Nelușa de alun — **Maxim Gorki**; Vizita primului ministru al Indiei în Țara Sovietelor, Ursul și pipa — **Timpuri Noi**; Jan Huss — **Gh. Doja, Donca Simo**; Cine-și iubește nevasta — **Grivița**; Vînătoarea de crabi — **8 Martie, Unirea**; Cățelușul Buclucaș — **V. Roaită**; Domnișoara de Scuderi — **Cultural**; Căderea Emiratului — **C. David**; Incărcătura periculoasă — **Flacăra**; Invingătorii — **T. Vladimirescu**; Arlberg Express și București-oraș înflorit — **Carpați**; La revedere domnule Grock — **Arta**; Fridolin — **Munca**; In zori de zi; **Moșilor**; Stele pe aripi — **Lumina, 23 August**; Directorul nostru, Pui de șoimi — **Ilie Pintilie**; Anna Zaccheo — **Popular, Rahova**; Spre țărmuri noi — **M. Eminescu**; Ei au coborît din munți — **1 Mai**; Poveste despre uriașul pădurii — **Volga**; Tăunul — **N. Bălcescu**; Fata mexicană — **Gh. Coșbuc**; Pentru 14 vieți — **Olga Bancic**; Romeo și Julieta — **Aurel Vlaicu**; N-a dansat decît o vară — **Boleslaw Bierut.**

Radio

Din programul zilei:

Programul I

Ora 6,42 — Cîntece de compozitorul sovietic Vladimir Zaharov; 7,30 — Muzică ușoară romînească, 8,30 — Concert popular; 9,50 — Emisiunea: „De toate, pentru toți", 10,50 — Transmisiune din sala Ateneului R.P.R. a concertului orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu"; 14,20 — Muzică ușoară; 17,15 — Program muzical la cererea fruntașilor și colectivelor fruntașe în producție din industrie și agricultură; 18,00 — Teatru la microfon: „Năpasta", dramă în două acte de Ion Luca Caragiale; 19,45 — Muzică ușoară de Florentin Delmar; 21,00 — Radio magazin; 22,40 — Muzică de dans; 23,00 — Radio jurnal; 23.10 — 23,55 — Muzică de dans.

Programul II

Ora 9,30 — Teatru la microfon pentru copii și tineret: „Comandantul fortăreței de zăpadă", dramatizare radiofonică după Arcadii Gaidar; 10,30 — Muzică ușoară romînească; 11,00 — Retransmisia emisiunii Radiodifuziunii sovietice pentru ascultătorii din R.P.R.; 11,30 — Muzică populară romînească; 12,30 — Din muzica popoarelor sovietice; 13,10 — Concert de estradă, 14,30 — Radiomagazin; 17,00 — Opereta „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino — montaj muzical literar; 20,00 — „La ora 8" — album cultural de răsfoit duminica seara; 21,30 — Muzică de dans; 22,00 — Radiojurnal și buletin sportiv, 22,15 — Concert simfonic dirijat de Erich Kleiber; 23,05 — Din muzica popoarelor; 23,45 — Muzică de dans, 0.45 0,50 — Buletin de știri

Antarctica: Vasul „Lena" și-a atins ținta

După cum transmite corespondentul special al Agenției TASS de pe bordul vaporului „Lena", la 20 ianuarie, în fața țărmurilor răsăritene ale Antarcticei a avut loc întîlnirea navelor primei expediții antarctice sovietice.

După ce a parcurs aproape 20.000 de km., străbătînd mările europene, Oceanul Atlantic și Oceanul Indian, nava „Lena" și-a încheiat itinerariul îndelungat în apropierea insulelor Haswell, dincolo de cercul polar.

Cel de al doilea grup al participanților la expediție a ajuns pe continentul de gheață într-o dimineață senină, cu un soare orbitor.

Recunoașteri ale eșecurilor „politicii de pe poziții de forță"

* * *

Dl. Dulles poate deveni o persoană inutilă — DECLARĂ SENATORUL KEFAUVER

WASHINGTON 21 (Agerpres). — Reacțiile nefavorabile pe care interviul acordat de Dulles revistei Life le-au provocat în S.U.A. și în țările partenere ale S.U.A. au determinat o avalanșă de atacuri la adresa secretarului Departamentului de stat din partea unor membri ai Congresului american.

Cu acest prilej a fost pusă în discuție însăși politica „de pe poziții de forță" sau „din pragul războiului" — cum a caracterizat-o Dulles în interviul său — și s-a exprimat îngrijorare față de efectele nefavorabile ale acestei politici în diferite părți ale lumii.

In cadrul dezbaterilor care au avut loc cu acest prilej în senatul american, senatorul democrat Estes Kefauver, a declarat că „S.U.A. au fost plasate într-o poziție în care toate acțiunile diplomației sale constau în amenințarea cu războiul atomic".

„Incă cîteva gafe de felul acesta și secretarul Departamentului de stat va înceta de a mai fi o persoană utilă", a spus în încheiere Kefauver care și-a exprimat părerea că Dulles se folosește de „metodele cele mai primejdioase" în politica sa.

In legătură cu aceasta, agenția United Press informează că „președintele Eisenhower l-a invitat vineri pe senatorul democrat Walter George, pentru luni, la Casa Albă pentru a discuta despre o metodă în măsură să înlăture prăpastia pe care a creat-o în domeniul politicii externe americane, faimosul articol din revista „Life".

Ce constată o comisie a Congresului S. U. A.

WASHINGTON 21 (Agerpres). — Comisia pentru afacerile externe a Camerei reprezentanților a dat publicității raportul misiunii sale „de cercetări" care în lunile septembrie-noiembrie 1955 a vizitat Franța, Anglia, Spania, Italia și alte țări europene, precum și Turcia și Israelul. După cum rezultă din raport, membrii misiunii au studiat situația din aceste țări sub următoarele aspecte: dacă țara respectivă are nevoie și pe viitor de „ajutorul" S.U.A.; care este atitudinea acestei țări față de Uniunea Sovietică; dacă ea colaborează cu S.U.A. în problemele internaționale importante; dacă își îndeplinește „programul defensiv".

Concluziile misiunii dovedesc că politica S.U.A. îndreptată spre militarizarea aliaților săi din cadrul blocurilor militare înregistrează eșecuri serioase.

Membrii misiunii subliniază, de pildă, cu vădită nemulțumire că, pentru Franța, care s-a încurcat în problema Africii de nord, „primejdia sovietică", fluturată mereu de presa americană are o „importanță secundară". In Germania occidentală „înarmarea progresează încet", se constată că partidul socialist și sindicatele se opun militarizării, iar în rîndurile tineretului german nu se observă nici un entuziasm pentru serviciul militar.

In Anglia, ale cărei cheltuieli militare, după cum se arată în raport, se cifrează la 38 la sută din totalul cheltuielilor militare ale țărilor europene — membre ale N.A.T.O., balanța de plăți a fost nesatisfăcătoare. Rezervele de aur se află la un nivel scăzut..."

In Italia se constată „o mare încredere în politica de „neutralitate"... mai ales după conferința de la Geneva a șefilor guvernelor".

Membrii misiunii insistă ca S.U.A. să furnizeze armament Israelului.

Membrii misiunii manifestă o profundă îngrijorare în legătură cu atitudinea țărilor europene față de restricțiile comerciale și față de problema Republicii Populare Chineze. Misiunea, se spune în raport, are impresia că, deși Anglia „ar putea urma Statele Unite în ceea ce privește amînarea examinării problemei locului Chinei Roșii în O.N.U. în momentul de față, această poziție are un caracter provizoriu".

Noutăți despre tineretul lumii

Rînduri despre lupta studenților din America Latină

de Lionel Soto

ARTICOL SCRIS PENTRU „SCINTEIA TINERETULUI"

In multe țări din Europa este răspîndită ideea că America Latină este „o singură țară". Aceasta nu este adevărat. Se știe că America Latină cuprinde o serie întreagă de țări și că pe cuprinsul ei trăiesc 21 naționalități diferite. Limba folosită de popoarele Americii Latine e diferită. Brazilia are ca limbă națională portugheza, Haiti — franceza, iar în restul țărilor se folosește îndeobște limba spaniolă. Fără îndoială că în ciuda tuturor deosebirilor, multe lucruri fundamentale sînt comune țărilor care formează America Latină. Inainte de toate, comună e lupta acestor popoare pentru pace și independență națională.

Studenții din cele 20 de republici latino-americane și din colonia nord-americană Porto-Rico provin, în imensa lor majoritate, din clasele mijlocii. După cum se știe, în aceste țări elementele ieșite din rîndurile clasei muncitoare și țărănimii nu au, decît foarte greu, posibilitatea de a urma cursurile institutelor de învățămînt superior, aceasta din cauza taxelor enorme care se cer studenților. In lupta pentru eliberarea națională, clasele mijlocii din America Latină au un rol important. Alături de toate forțele patriotice studenții participă la marea luptă pentru dobîndirea independenței naționale.

Un rol însemnat în strîngerea rîndurilor tineretului studios din învățămîntul superior în lupta pentru satisfacerea revendicărilor sale l-a avut primul Congres al studenților din America Latină. Congresul s-a ținut la Montevideo (Uruguay) între 15-16 iunie 1955. Este important de semnalat aici cititorului romîn că în țările capitaliste, coloniale și dependente, mișcarea de tineret nu este atît de dezvoltată ca în lagărul democratic și că, în general nu este unificată. In țările acestea studenții au în majoritatea cazurilor organizațiile lor separate, de o mare importanță pentru mișcarea de tineret în special în statele dependente și coloniale.

O rezoluție foarte importantă se referă la necesitatea înfăptuirii reformei agrare, astfel încît pămîntul marilor latifundiari să fie predat țăranilor săraci și muncitorilor agricoli. Rezoluția declară că această măsură va ajuta la dezvoltarea pieții naționale și va face posibilă industrializarea țărilor Americii Latine. In acest sens rezoluția amintește exemplul curajoasei republici Guatemala, ale cărei reforme sociale au provocat agresiunea organizată de monopoliștii nord-americani și complicii lor — industriașii și latifundiarii guatemalezi; în acest sens se arată că celelalte guverne ale republicilor latino-americane au închis ochii în fața odioasei intervenții, în ciuda protestelor popoarelor lor, deoarece însăși aceste guverne se află în mîinile acelor forțe care au zdrobit singura republică independentă din America Latină.

Congresul s-a pronunțat pentru naționalizarea tuturor bogățiilor naționale aflate în mîini străine, în special în posesia S.U.A., — aceasta fiind calea cea mai justă pentru realizarea independenței naționale și a bunei-stări a poporului.

Alte rezoluții se ocupă de probleme atît de importante ca aceea a reformei învățămîntului și lupta împotriva analfabetismului, gratuitatea învățămîntului, educația laică, apărarea libertăților democratice ale studenților și profesorilor și în special a autonomiei universitare (în America Latină lupta pentru autonomia universitară joacă un rol progresist deoarece contribuie la stăvilirea intervenției guvernelor corupte și aservite imperialismului în învățămîntul superior). diferite revendicări cu caracter economic etc.

Alt grup de rezoluții se referă la lupta unită a tuturor studenților împotriva dictaturilor semifasciste care întunecă viața noastră, la dreptul de azil și solidaritatea cu miile de deținuți politici și exilați antifranchiști etc.

Participanții la acest Congres au hotărît convocarea unui al doilea Congres al studenților din America Latină pentru luna iunie 1956 la Santiago de Chile. Acest Congres va dezbate între altele situația studenților din fiecare țară a Americii Latine; relațiile dintre muncitori și țărani; relațiile studențești internaționale și crearea unei confederații a studenților din America Latină. Toate organizațiile internaționale studențești vor fi invitate la acest Congres. La acest Congres se prevede ca aproape toate organizațiile studențești din America Latină să fie prezente, dat fiind că la primul congres au participat numai 13 țări. Studenții din țările care n-au putut participa la prima adunare de la Montevideo sînt solidari cu propunerile și rezultatele Congresului. Ei nu au putut veni în capitala Uruguayului din pricina piedicilor puse de autorități și a marilor dificultăți de ordin material.

Desigur că, într-un articol scurt asupra situației studenților din America Latină, această relatare a rezultatelor primului Congres pare puțin cam largă. Dar, fără îndoială, că evenimentul în sine are o deosebită importanță, mai ales pentru tineretul din această parte a lumii, precum și pentru mișcarea internațională studențească de sub egida U.I.S. Congresul studențesc de la Montevideo a contribuit în bună măsură la strîngerea unității studenților din America Latină, la întărirea colaborării studenților lumii în lupta pentru pace și progres social.

Dezvoltarea mișcării studențești din America Latină după Congresul de la Montevideo subliniază odată mai mult importanța acestui eveniment. Traducînd în viață rezoluțiile adoptate, în numeroase țări au fost întreprinse diferite acțiuni. Astfel, Federația studenților universitari din Havana (Cuba), care grupează 17.000 de studenți, a luat hotărîrea de a întări solidaritatea sa cu poporul guatemalez care luptă pentru restabilirea independenței sale naționale și pentru drepturi democratice. Studenții din Cuba cer eliberarea unor fruntași ai mișcării revoluționare, Alvarado Monzon, secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Guatemala și a conducătorului tineretului, Hugo Barrios Klee, fost subdirector al Biroului Muncii în timpul guvernului Arbenz. După un an de activitate ilegală, aceștia au căzut în mîinile poliției guatemaleze.

Cel de al XIX-lea Congres național al Uniunii Naționale a Studenților din Brazilia, — uniune care grupează peste 80.000 de studenți — s-a pronunțat în sprijinul hotărîrilor Congresului de la Montevideo, cerînd în afară de aceasta, interzicerea armelor atomice și cu hidrogen și asigurarea păcii. In același sens, cea mai puternică organizație din Mexic, Federația Națională a Studenților din învățămîntul tehnic, care grupează peste 42.000 de studenți, la Congresul pe care l-a ținut în octombrie, anul trecut, a aprobat și și-a însușit hotărîrile primului Congres al studenților din America Latină.

Numărul acțiunilor organizațiilor studențești din America Latină este atît de mare încît nu pot fi relatate în spațiul unui singur articol. Putem spune, în rezumat, că studenții din această parte a lumii se încadrează cu hotărîre în rîndurile prietenilor de pe întregul glob care luptă pentru o lume în care să fie respectate demnitatea și independența națională a popoarelor, pentru pace și colaborare între toate țările lumii.

Inmînarea Premiului internațional Stalin lui Ton Dik Thang

MOSCOVA 21 (Agerpres). — TASS transmite: La 21 ianuarie în sala Sverdlov din Kremlin a avut loc în prezența unor numeroși reprezentanți ai vieții publice sovietice înmînarea premiului internațional Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare" lui Ton Dik Thang, activist de seamă pe tărîm obștesc din Vietnam.

La festivitate au asistat To Kuang Dau, însărcinatul cu afaceri ad-interim al R. D. Vietnam în U.R.S.S., funcționari ai ambasadei, tineri și tinere din Vietnam, studenți ai institutelor de învățămînt superior din Moscova.

Acad. Dmitri Skobelțin, președintele Comitetului pentru decernarea premiilor internaționale Stalin, a înmînat distincția laureatului.

Asistența a întîmpinat călduros cuvîntarea rostită de Ton Dîk Thang. Mulțumind pentru înalta cinste ce i s-a făcut el a declarat că prin această distincție s-a apreciat contribuția poporului vietnamez la cauza mare și sfîntă a menținerii și întăririi păcii între popoare.

Poujade condamnat pentru calomnie

PARIS 21 (Agerpres). — Agenția France Presse anunță că la 21 ianuarie instanțele judiciare din Paris l-au condamnat pe Pierre Poujade, președintele grupării fasciste „Uniunea pentru apărarea intereselor comercianților și meseriașilor", la o amendă de 500.000 de franci și plata unor daune, pentru atacuri calomnioase și defăimătoare la adresa deputatului Schneiter, președintele fostei Adunări Naționale Franceze. Potrivit hotărîrii tribunalului, sentința urmează să fie publicată în cinci ziare de mare tiraj din Franța.

Noi tulburări la Bombay

DELHI 21 (Agerpres). — TASS transmite:

După cum relatează presa, la 20 ianuarie, la Bombay au continuat tulburările în legătură cu hotărîrea guvernului de a trece orașul sub administrația guvernului central. In urma unei ciocniri cu poliția, opt persoane au fost ucise.

La 20 ianuarie a avut loc o conferință a conducătorilor mișcării în favoarea includerii orașului Bombay în statul Maharaștra la care participă toate partidele. La conferință s-a adoptat hotărîrea de a se depune toate eforturile pentru restabilirea păcii și ordinii în orașul Bombay. In aceeași zi, 23 de deputați au dat publicității o declarație în care cer să se facă tot posibilul pentru a se pune capăt tulburărilor din orașul Bombay.

In Anglia 13.000 de tineri accidentați în muncă în 1955

LONDRA. — In raportul anual al inspectorului șef al fabricilor din Anglia, George Barnett, se arată că în cursul anului 1955 în fabricile și uzinele din Anglia 13.000 de tineri au suferit accidente de muncă. Aceasta este cifra cea mai mare înregistrată începînd din 1950. In raportul său, Barnett recunoaște că în ce privește protecția vieții tinerilor din industrie, în Marea Britanie există o situație dezastruoasă.

Potrivit ziarului „Tribune", „unele din cazurile citate în raport dovedesc o nepăsare completă față de securitatea muncii tinerilor muncitori". Astfel, în cea de a 14-a zi de lucru a sa, un băiat și-a tăiat două degete pe cînd lucra la o mașină al cărei cuțit nu avea nici un fel de dispozitiv de protecție. Un alt băiat, în vîrstă de 16 ani, și-a tăiat patru degete deoarece a fost obligat să lucreze mai repede.

Cei ce redau pămînturi agriculturii

MOSCOVA 21 (Agerpres).— TASS transmite: După cum a mai anunțat, la 20 ianuarie a început la Moscova în Marele Palat al Kremlinului conferința comsomoliștilor și tinerilor evidențiați în acțiunea de valorificare a pămînturilor înțelenite și virgine.

Participanții la conferință au ascultat cu mare atenție raportul ținut de Ivan Benediktov, ministrul Sovhozurilor al U.R.S.S., și raportul lui Vladimir Mațkevici, ministrul Agriculturii al U.R.S.S.

Aleksandr Șelepin, secretar al C.C. al Comsomolului, a subliniat că valorificarea pămînturilor înțelenite reprezintă o măreață pagină a glorioasei istorii a Comsomolului și a întregului tineret sovietic. Pe noile pămînturi trăiesc oameni dîrzi, care nu se sperie de greutăți. In lupta pentru cucerirea pămînturilor înțelenite, tineretul trece printr-o adevărată școală a vieții, școala comunismului. Aici au crescut noi maiștri ai producției agricole. Dintre ei, peste 9000 au fost distinși cu insigna „Pentru valorificarea noilor pămînturi", iar 5.000 au participat la Expoziția Agricolă Unională.

La închiderea conferinței a luat cuvîntul N. S. Hrușciov

După cum transmite agenția TASS la 21 ianuarie a luat sfîrșit conferința comsomoliștilor și tinerilor care s-au evidențiat la valorificarea pămînturilor virgine și înțelenite.

La ultima ședință au fost de față N. S. Hrușciov, L. M. Kaganovici, G. M. Malenkov, A. I. Mikoian, V. M. Molotov, M. V. Pervuhin, M. Z. Saburov, A. M. Suslov, K. E. Voroșilov, A. B. Aristov, N. I. Beliaev, P. N. Pospelov, D. T. Șepilov.

In cadrul ședinței de încheiere a conferinței a luat cuvîntul N. S. Hrușciov, prim secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

O. Ceciotkina, corespondenta „Pravdei" în Indonezia despre vizita sa

La președintele Sukarno

Recent, corespondentul dv. a adresat președintelui Republicii Indonezia cererea de a fi primit în vederea unei întrevederi. La 15 ianuarie s-a telefonat de la Palatul prezidențial pentru a se anunța că președintele Sukarno este de acord cu această întrevedere.

In momentul cînd trebuia să mergem la palat a început ploaie tropicală torențială.

Treceam prin piața Merdeka. In partea ei de nord se află palatul prezidențial.

„Merdeka" înseamnă „libertate". Au trecut peste zece ani de cînd a răsunat acest cuvînt în grădina locuinței lui Sukarno unde, la 17 august 1945, reprezentanții tuturor păturilor populației au proclamat Republica Indonezia.

Prin perdeaua groasă a ploii îmi apare parcă în fața ochilor Djakarta așa cum arăta acum 9 ani. In zilele acelea, în vechea Batavie colonială (așa numeau olandezii capitala Indoneziei — n.r.) a luat naștere, într-o luptă îndîrjită și eroică, Djakarta nouă — moștenitoare a vechii culturi a popoarelor indoneziene și în care se întrezărea viitorul lor luminos.

...Automobilul nostru s-a apropiat de frumosul palat alb, care ca și piața se numește „Merdeka".

O scară albă largă, urcă spre sala de primire a palatului. Pe pereți pot fi văzute tablouri vechi și contemporane. Pe o măsuță joasă se află o sculptură din lemn executată cu multă măestrie, înfățișînd pasărea garudi din basmele insulei Iava. Totul arată că președintele Sukarno este un mare cunoscător și iubitor al artei.

După cîteva minute sîntem invitați să intrăm în camera vecină. Intr-o cameră mare, pe ai cărei pereți se află de asemenea tablouri, stătea în picioare, așteptîndu-ne, președintele Sukarno.

Președintele ne-a întins mîna zîmbind, ne-a invitat să luăm loc în fotolii joase și moi...

Care este sarcina principală care stă în prezent în fața Republicii Indonezia? — l-am întrebat pe președintele Sukarno. Fața sa se întunecă.

Știți că sînt oameni care vor să înăbușe revoluția noastră națională. Sarcina generației mele și a mea ca președinte este de a împiedica aceasta. Noi trebuie să ne eliberăm țara în întregul ei. El a subliniat aceste ultime cuvinte printr-un gest energic cu mîna dreaptă.

Desăvîrșirea revoluției — politice, culturale și morale — iată principala noastră sarcină. Cu acest prilej trebuie avut în vedere că desăvîrșind procesul de eliberare a țării vom pune bazele unei societăți noi, echitabile și prospere.

Sukarno ridică din nou mîna cu energie: **repet, ne spuse el, vom pune bazele unei societăți echitabile și prospere.**

Dincolo de ferestrele largi ale palatului continua să se audă zgomotul ploii. După ce a făcut o mică pauză, ca și cum ar fi ascultat acest zgomot, președintele continuă:

Revoluția noastră națională poate fi împărțită în două perioade. Prima perioadă este deplina eliberare politică de sub dependența colonială. Aceasta, după cum am mai spus, este sarcina generației mele. Am împlinit deja 54 de ani, zîmbi Sukarno, **însă consider că datoria noastră este de a desăvîrși această primă perioadă. Vom pune și bazele perioadei a doua — construirea unei societăți noi, echitabile. Construirea acestei societăți însă, este deja sarcina care va reveni generațiilor viitoare. Ea nu poate fi rezolvată într-un an sau doi. Pentru aceasta vor trebui decenii.**

Care sînt sarcinile în domeniul dezvoltării economice a Indoneziei? — am întrebat eu.

Dezvoltarea economică a țării, a răspuns Sukarno, **nu poate fi ruptă de dezvoltarea de stat și politică. După cum știți ducem o luptă cruntă împotriva colonialismului politic, dar luptăm și împotriva colonialismului economic, ca și, în general, împotriva oricărui imperialism. Eliberarea trebuie să fie totală. Succesul luptei pentru independența politică și de stat asigură și succesul luptei pentru independența națională a economiei.**

După cum se știe, președintele Sukarno este unul din principalii inițiatori ai convocării istoricei conferințe de la Bandung, care a pus bazele unei strînse colaborări între popoarele Asiei și Africei. Firește că am vrut să aflu părerea sa despre dezvoltarea pe viitor a acestei colaborări.

Este adevărat, a spus Sukarno, **că ideea convocării unei conferințe africano-asiatice a luat naștere aici. M-am gîndit mai mult asupra felului în care pot fi unite popoarele care se aflau sau continuă să se afle sub asuprirea colonialismului. Din acestea trebuiau să facă parte și popoarele care au devenit deja libere, dar care în trecut erau asuprite. Intruchiparea acestei idei, a ideii unirii forțelor anti-colonialiste, a fost tocmai conferința țărilor Asiei și Africii.**

Deși nu pot să spun că sînt întrutotul satisfăcut de conferința de la Bandung, a spus Sukarno, **consider că ea a avut o uriașă însemnătate istorică. Este adevărat că la această conferință n-au fost reprezentate încă toate țările, însă trebuie ținut seama că acesta este doar primul pas spre această unire a forțelor care luptă împotriva imperialismului politic și economic. Sper că viitoarea conferință va avea un caracter și mai limpede și precis, că la ea vor participa un număr mai mare de țări.**

Sukarno a încheiat convorbirea astfel:

Sarcina cea mai importantă a politicii internaționale constă în unirea și întărirea unității tuturor forțelor lumii care luptă împotriva imperialismului politic și economic, pentru eliberarea deplină.

După ce am mulțumit președintelui Sukarno pentru convorbire și după ce i-am urat succese și sănătate, am coborît pe scara albă a palatului. Ploaia se oprise și cerul Djakartei era senin și albastru.

Text prescurtat al reportajului apărut în ziarul „Pravda" din 21 ianuarie.

In 24 de ore

MOSCOVA: In dimineața zilei de 21 ianuarie, primul grup de turiști sovietici a părăsit Moscova plecînd spre Italia. Grupul este alcătuit din 64 de persoane, printre care scriitorii: Veniamin Kaverin, Lev Kassil, Semen Kirsanov, Sergnei Mihalkov, cunoscuții sportivi Maria Isakova, Igor Ippolitov, Maria Anikanova, Serghei Șeremetev etc. care vor asista la jocurile olimpice de la Cortina D'Ampezzo.

MOSCOVA: La propunerea Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a înființat Ministerul unional al Construcției de Aparate și Mijloace de automatizare al U.R.S.S. și Ministerul unional al Construcției de Mașini al U.R.S.S.

NEW YORK: După cum transmite agenția United Press, Departamentul de Stat al S.U.A. a făcut cunoscut că la Washington s-au încheiat tratativele americano-engleze în legătură cu problemele Orientului Mijlociu, care au avut loc în legătură cu apropiata vizită a lui Eden în S.U.A. După cum scriu ziarele în cadrul acestor tratative au ieșit la iveală divergențe serioase între Anglia și S.U.A.

PRAGA: La Praga a sosit o delegație economică a Republicii Federale Germane, în frunte cu W. Stedl, consilier în Ministerul Economiei. Delegația va duce tratative cu privire la schimbul de mărfuri între Cehoslovacia și R. F. Germană în cursul anului 1956.

BANGKOK: Ziarul „Bangkok Tribune" anunță că, la 19 ianuarie, un grup de membri ai parlamentului și de ziariști din Tailanda au plecat pe calea aerului la Hongkong, de unde se vor îndrepta spre Republica Populară Chineză. Kongsamai, membru al parlamentului, a declarat că grupul dorește să analizeze posibilitatea stabilirii de relații diplomatice între R. P. Chineză și Tailanda.

Știința pentru toți

Știința pentru toți

Avioane sanitare romînești

Nu de mult, de pe o pistă de decolare din țara noastră s-au desprins primele avioane de tip I.A.R. 814 — M.R.-2, avioane puse în slujba ocrotirii sănătății oamenilor muncii. Ele sînt o realizare a colectivului compus din inginerii Radu Manicatide, Ion Debău, tehnicianul Ion Lupșe, proiectanții Gheorghe Bogdan și Vasile Dochiță care au proiectat și realizat avionul de transport și sanitar I.A.R. 814 — M.R. 2 și avionul utilitar I.A.R. 817.

Avioanele I.A.R. 814 — M.R. 2 sînt avioane bimotor cu tren escamotabil, înzestrate cu tot confortul și avînd un consum de benzină de numai 5 litri la suta de kilometri. Celălalt tip de avion, avionul utilitar I.A.R. 817, este necesar transporturilor sanitare între localitățile greu accesibile. El poate fi folosit de asemenea pentru identificarea bancurilor de pești maritimi, remorcaj aerian, pentru stropirea și prăfuirea pădurilor și în agricultură. Conceput și construit pentru prima dată în țară, avionul are un singur motor și este prevăzut cu un dispozitiv special care permite, în caz de nevoie, reducerea vitezei la minimum. Avînd un tren de aterizat triciclu, avionul poate decola și ateriza pe terenuri mici și chiar accidentate. La bord este echipat cu toată aparatura necesară zborului fără vizibilitate. Incărcarea materialului și a tărgilor se face printr-o ușă situată în spatele avionului.

Ne-am obișnuit în general să considerăm electronul „capabil" de a produce doar căldură sau electricitate. După cum se vede din fotografia alăturată, specialiștii Institutului de fizică al Academiei R.P.R., au dat în prezent noi „sarcini" electronului, obligîndu-l să rezolve cele mai complicate probleme din domeniul matematicii superioare.

In acest scop, a fost creată o mașină echipată cu 1500 de tuburi electronice (în prezent s-au și montat 1000) denumită calculator electronic. Este interesant de remarcat că această mașină electronică este capabilă să execute nu numai operații de adunare sau scădere (6667 operații pe secundă), rezolvări de ecuații diferențiale cu derivate parțiale, ci chiar și anumite operații de logică, ca de pildă, luarea unei decizii în funcție de diverse date comparative.

MACARA ROTITOARE

Iată una din realizările constructorilor noștri de mașini și utilaje de ridicat. Este prima macara portal rotitoare construită în țara noastră în anii primului cincinal.

Ea a fost executată în special pentru construcția de diguri (ceea ce înseamnă că poate rămîne numai în trei picioare) dar poate fi folosită cu mare randament și la transbordări de materiale între navele ancorate în port și vagoanele de pe chei. Vagoanele de cale ferată pot trece sub portalul macaralei (larg de 6 metri).

Macaraua poate ridica diverse greutăți, pînă la un vagon și jumătate (15 tone), la înălțimea unui bloc cu 7 etaje. Ea execută 3 mișcări principale — ridicare, rotire și translație, combinîndu-le după nevoie, „imitînd" astfel mișcările mîinii.

Selector acustic

Un colectiv de cercetători a pus la punct un dispozitiv de protecție acustică individuală. Acest dispozitiv are aspectul unei căști de radio care se aplică pe urechi, fără să aibă însă fire de legătură, deoarece el se bazează pe fenomene strict acustice.

Utilizarea lui permite izolarea față de zgomotele supărătoare sau dăunătoare. Reglajul se face chiar la locul cu zgomote, cu ajutorul unui buton fixat pe cască.

Dispozitivul va fi de mare utilitate în atelierele de forje, cazangerie, în apropierea motoarelor, turbinelor etc. Un amănunt foarte interesant: izolarea acustică realizată este selectivă, permițînd de exemplu, conversația la nivel normal într-un atelier de cazangerie. Un cercetător mai glumeț, propunea adoptarea dispozitivului chiar și la căminele studențești, cel puțin în timpul sesiunilor de examene.

CURIOZITĂȚI

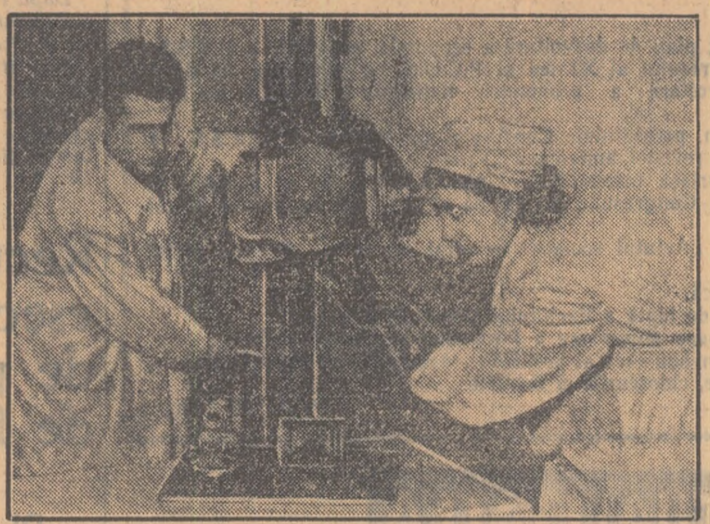
● Sînt animale care pot răbda ani întregi de foame. Dacă omul nu poate trăi fără hrană mai mult de 40—50 de zile, rima în schimb postește 2 ani, carasul 240 zile, crapul și somnul pînă la 330, larvele de țipari 2 ani.

Numărul animalelor „postitoare" este foarte mare. Știința explică fenomenul prin metabolismul foarte redus în epoca în care animalul nu se hrănește.

● După pescuitul sub apă cu ajutorul armelor — pescuit sportiv — și după pescuitul cu ajutorul reflectoarelor submarine, de la o vreme își găsește o largă aplicare pescuitul cu ajutorul televiziunii. Este vorba de aparate care sînt cufundate odată cu marile năvoade și care văd bancurile uriașe de pește și direcția în care se deplasează asigurînd în felul acesta totala reușită a pescuitului.

Asemenea aparate de televiziune submarină au început să fie fabricate în U.R.S.S.

Defectoscopie radioactivă

In laboratorul de defectoscopie a metalelor de la Institutul de transport naval din Leningrad se aplică metode radioactive de control al pieselor metalice. Cu ajutorul razelor radioactive care pătrund la mare adîncime se descoperă defectele interne ale metalului.

In fotografie: Pregătirea aparatului pentru iradierea cu raze gama a unui piston de motor și a unui robinet de conductă.

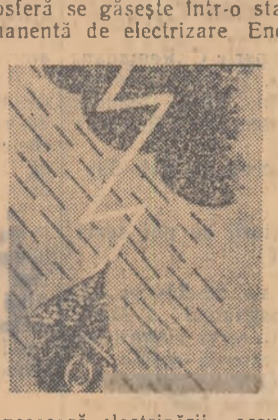
Capriciile trăznetului

Omul a fost întotdeauna puternic impresionat în furtunile iscate după o zi călduroasă de vară, de puterea trăznetului și de efectele sale atît de capricioase și uneori funeste. Intr-adevăr. Aci trăznetul ucide o ființă omenească, fără ca îmbrăcămintea ei să fie cituși de puțin deranjată, iar dincolo el „dezbracă" un om, lăsîndu-l complect gol dar nevătămat. In unele cazuri, trăznetul a fost „blînd": a vindecat paralitici, iar în altele „furios": a despicat arbori și a incendiat case. Unele „glume" ale trăznetului sînt sinistre și enigmatice. Pătrunzînd odată într-o casă, a prefăcut în scrum un leagăn, lăsînd copilul pe dușumele, teafăr și sănătos; iar altă dată, la o nuntă, trăznetul a căzut asupra unui teanc de farfurii găurindu-le în centru, alternativ din două în două. In anul 1868, în apropiere de Nantes, trăznetul, „operează" buzunarul unui medic aurindu-i cîteva monede de argint care se găseau acolo împreună cu o monedă de aur. Doi ani mai tîrziu, glumeț și năstrușnic, trăznetul „rade barba" primarului unei comune din Franța...

Hotărît să explice taina focului care cade din cer și bănuind că la mijloc ar fi vorba de un fenomen electric, în iunie 1752, marele fizician Franklin a recurs la o experiență decisivă. Impreună cu fiul său, a înălțat un zmeu, lăsîndu-l să pătrundă într-un nor de furtună. După ce sfoara zmeului fu udată de ploaie (făcută deci bună conducătoare de electricitate) savantul constată că apropiind degetul de sfoară se produceau scîntei identice cu cele produse de mașinile care produc electricitate.

Experiențele lui Franklin au fost reluate de numeroși oameni de știință ca savantul rus Rihman. Dar mai puțin norocos decît Franklin, Rihman n-a obținut doar simple scîntei; odată o puternică descărcare a trăznetului i-a curmat viața, electrocutîndu-l. Experiențele a numeroși savanți au confirmat rezultatele la care ajunsese Franklin. Astfel s-a stabilit că norii de furtună sînt încărcați cu electricitate și că trăznetul este o imensă scînteie, o descărcare electrică între nori și pămînt. Desigur aceasta a reprezentat un pas uriaș în explicarea trăznetului. Dar mai rămîneau încă multe lucruri de lămurit și în primul rînd modul în care se electrizează norii.

Cercetări sistematice, executate cu aparate din ce în ce mai perfecționate, au arătat că aerul din atmosferă se găsește într-o stare permanentă de electrizare. Energia necesară electrizării aerului este adusă din afara pămîntului de către radiația cosmică, cum și de gazele radioactive care se răspîndesc în aer din scoarța pămîntului. Sub acțiunea acestor radiații, aerul suferă o ușoară ionizare, adică o foarte mică parte din atomii care formează moleculele de aer, pierd cîte un electron, iar electronii deveniți liberi se fixează pe molecule neutre făcînd ca atît moleculele care au pierdut electroni, cît și cele care au căpătat electroni să se transforme în ioni, adică să se electrizeze.

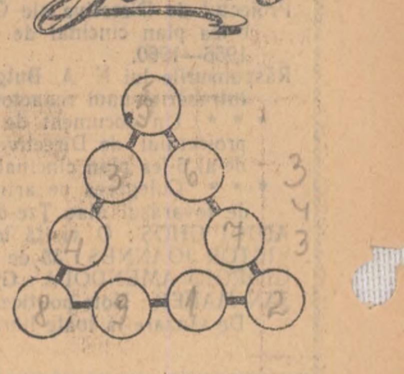
Ionii atmosferici astfel formați sînt cauza electrizării norilor. După cea mai nouă teorie, elaborată de academicianul sovietic I. I. Frenkel, picăturile de apă și cristalele de gheață dintr-un nor, fixează pe ele ionii negativi, în timp ce ionii pozitivi rămîn în aer. Totodată, sub acțiunea atracției pămîntului, picăturile și cristalele — acum electrizate negativ — coboară încet și lasă în urma lor sus, aerul electrizat pozitiv. Datorită acestui fapt, norii — mai cu seamă cei de furtună — vor avea mari cantități de electricitate negativă în părțile inferioare și de electricitate pozitivă, în cele superioare.

In mod cu totul general, ionii negativi caută să cedeze electronii suplimentari ionilor pozitivi deficitari, pentru a readuce atomii în starea lor normală, adică neutră din punct de vedere electric. Dacă doi nori sînt suficient de apropiați, neutralizarea se produce printr-o descărcare sub forma unei imense scîntei, între baza unuia dintre nori și vîrful celuilalt. Acesta este fulgerul. Alteori, descărcarea are loc între baza norului și pămînt, formînd ceea ce numim trăznet.

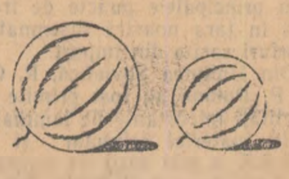
Producerea trăznetului constituie un fenomen destul de complicat. Cît privește „capriciile" sale, mai sus arătate, ele nu sînt altceva decît rezultatul condițiilor foarte complexe și schimbătoare de la caz la caz, pe care le întîlnește electricitatea norului atunci cînd ajunge la pămînt. Astăzi, aceste condiții sînt destul de bine cunoscute și în baza lor se explică toate efectele trăznetului, de la uimitorul și inofensivul ras al bărbii pînă la provocarea morții.

Știința risipește misterul și aduce lumina adevăratei înțelegeri a lucrurilor. Trăznetul nu pleacă din mîna lui Jupiter înfuriat de păcatele omenești. El este doar o foarte mică parte din electricitatea pe care o înmagazinează materia și care se eliberează în mod temporar; electricitatea din banca pe care stați, din ziarul pe care-l citiți acum, electricitatea din corpurile noastre, din tot ceea ce este materie.

Jocuri

Introduceți în cerculețele acestui triunghi toate cifrele de la 1 la 9 astfel încît suma lor pe fiecare latură să fie 20. Iar dacă suma de 20 pentru o latură nu vă convine, încercați același lucru cu suma de 17!

Iată doi pepeni verzi de diferite dimensiuni care au fost puși în vînzare. Raza pepenelui mai voluminos este mai mare cu o pătrime decît raza celui mic, dar pepenele cel mare costă de 1½ ori mai scump. Care pepene credeți că este mai convenabil?

Intr-o duminică geroasă, au ieșit la plimbare pe stradă tatăl și fiul îmbrăcați în același fel (un capriciu al mamei). Căruia dintre ei credeți că o să-i fie mai frig? Vi se pare că aceasta nu este o problemă de matematică? Gîndiți-vă bine.

Cadranul de ceasornic din figura alăturată trebuie împărțit în șase părți de orice formă în așa fel încît suma numerelor rămase pe fiecare din aceste părți să fie aceeași.

*

Așteptăm acum dragi cititori să ne trimiteți dezlegările pe care le-ați găsit.

UMOR

TELEFONUL BUCLUCAȘ

Profesorul I. A. Kablukov primi un telefon de la un asistent, căruia nu-i reușea o reacție.

Dar e foarte simplu — strigă în receptor profesorul. Iei soluția, o amesteci cu grijă.

Continuînd să explice, Kablukov începu să amestece cu receptorul în aer soluția închipuită.

— Ce, n-ai auzit? — se miră el terminînd explicația și punîndu-și receptorul din nou la ureche. — Ei, să-ți repet. Iei soluția...

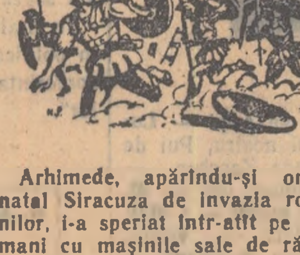
Receptorul se mișcă din nou și asistentul nu auzea nimic.

— Nu, am să schimb acest aparat — se înfurie profesorul. Tot felul de convorbiri neînsemnate le transmite exact, iar cînd este vorba de un lucru serios, are capricii.

SAVANTUL DISTRAT

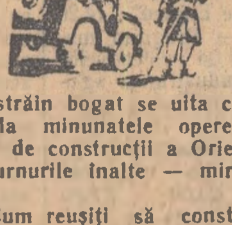
Ampère, plecînd de acasă, a scris pe ușa sa cu cretă, pentru a preveni pe vizitatori: „Domnul Ampère nu este acasă, veniți diseară". Peste o oră el se întoarse, dar văzînd cele scrise pe ușă și crezîndu-se pe semne vizitator, plecă din nou pentru a se întoarce pe-nserat.

ARMA LUI ARHIMEDE

Arhimede, apărîndu-și orașul natal Siracuza de invazia romanilor, i-a speriat într-atît pe dușmani cu mașinile sale de război nemaivăzute, încît imediat ce apăreau de după ziduri un băț simplu sau o frînghie, romanii o luau la fugă strigînd: „Arhimede îndreaptă din nou asupra noastră o mașină!"

CUM SE CONSTRUIESC MINARETELE

Un străin bogat se uita cu atenție la minunatele opere ale tehnicii de construcții a Orientului: turnurile înalte — minaretele.

— Cum reușiți să construiți turnuri atît de înalte? — se adresă el unui trecător.

— O, prea onorat străin! — fu răspunsul. — Noi le facem simplu: săpăm un puț strîmt și adînc, iar apoi îl întoarcem pe dos.

Pasărea „indicator"

Prin toate regiunile Africii se bucură de o mare popularitate printre băștinași o păsărică de culoare cenușie ceva mai mare ca o vrabie. Locuitorii au denumit-o pasărea „indicator". Găsind în pădure un cuib de albine sălbatice și nefiind în stare să-l distrugă singure, aceste păsări zboară spre cea mai apropiată localitate. Aci, păsărica încearcă să atragă atenția asupra ei prin țipete și prin zborul ei jucăuș. Băștinașii, cunoscînd acest obicei al păsării se pregătesc imediat de drum: se îmbracă astfel încît să-și apere corpul de înțepăturile albinelor, iau coșuri, topoare, hîrlețe și pornesc în pădure urmînd gălăgioasa păsărică.

Pasărea, zburînd din copac în copac, îi duce pînă la cuibul albinelor. Dacă oamenii întîrzie ea îi așteaptă și-i grăbește țipînd strident. De obicei localnicii după ce-și umplu coșurile cu fagurii plini de miere, lasă și păsării puțini faguri.

ECRANUL larg

...Se rulează un episod din filmul sovietic pentru ecran larg „Ilia Muromeț".

In sală s-a făcut întuneric. Pe neașteptate se luminează pînza largă a ecranului și spectatorilor li se pare că a dispărut cel de al patrulea perete și în fața lor se întinde o cîmpie fără de margini. Razele purpurii ale soarelui ce apune luminează locul unde cu cîteva ore în urmă avusese loc o sîngeroasă ciocnire cu dușmanii. In prim plan, apare viteazul rus Dobrinia Nikitici punîndu-și sabia în teacă și oftînd a ușurare. Spectatorul nu are nici măcar timp să-l privească, deoarece aude de undeva din stînga glasul puternic al lui Alioșa Popovici, prietenul lui Nikitici și întorcînd capul, îl vede pe acesta „intrînd" pe ecran. Tablourile se schimbă unul după altul.

Este imposibil să cuprinzi tot ecranul cu ochiul. Sunetul ajunge la ureche din diferite direcții și spectatorului i se creează impresia că el însuși se află în centrul acțiunii...

Ce este cinematografia cu ecran larg?

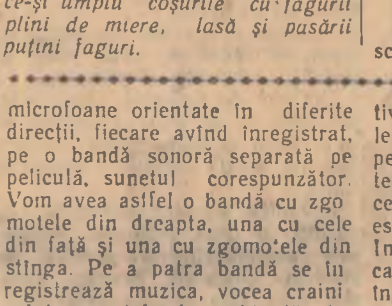
Senzația „spațiului" care i se creează spectatorului constituie marele avantaj al acestei cinematografii. Ea este creată în primul rînd de percepțiile vizuale. Ochiul percepe spațiul din jur prin mișcările pe care le face, culegînd senzații din toate direcțiile și mai ales pe cele din planul orizontal, care sînt cele mai multe, deoarece omul trăiește într-un mediu în care predomină mișcarea în linii orizontale. O imagine largă pe care ochiul o străbate necontenit în căutarea diverselor puncte de reper, va da spectatorului impresia realității, impresia că este înconjurat de acțiune.

Dacă pe ecranul larg imaginile sînt însoțite și de sunet orientat, senzațiile spectatorului se apropie foarte mult de cele din realitate.

Inchipuiți-vă că pe un asemenea ecran se desfășoară o cursă de automobile! Auzim mai întîi în jurul nostru de la difuzoarele din jurul sălii murmurul spectatorilor de pe marginea pistei, apoi se aude apropiindu-se zgomotul motoarelor și apoi mașinile trec prin fața noastră. Le urmărim cu ochii cum străbat ecranul și auzim în același timp din direcția lor uruitul motoarelor. In acest fel aproape uităm că ne aflăm într-o sală.

Multe subiecte care pe ecranul normal nu depășeau caracterul unor simple ilustrații, capătă pe ecranul larg un farmec deosebit. Filmele documentare și mai ales cele geografice, vor cunoaște un succes nebănuit. Ecranul larg este un cadru ideal pentru filme istorice și pentru filme de aventuri.

Cum arată un ecran larg? Forma lui este de dreptunghi alungit, cu baza cam de două ori și jumătate mai lungă decît înălțimea. Ecranul nu este plan, ci curbat după un arc de cerc, astfel încît distanța de la ochiul spectatorului la punctele ecranului să nu varieze prea mult și să nu-l obosească.

Orientarea sunetului sau — după cum se mai spune — „relieful sonor" se obține cu ajutorul a cîtorva grupuri de difuzoare, unele plasate în spatele ecranului și altele în sală. Pentru reproducerea ambianței sonore din timpul filmării, se utilizează microfoane orientate în diferite direcții, fiecare avînd înregistrat, pe o bandă sonoră separată pe peliculă, sunetul corespunzător. Vom avea astfel o bandă cu zgomotele din dreapta, una cu cele din față și una cu zgomotele din stînga. Pe a patra bandă se înregistrează muzica, vocea crainicului, zgomotele de ambianță etc. La proiecția pe ecran, fiecare din aceste benzi este „citită" de cîte un difuzor sau grup de difuzoare așezate la stînga, mijlocul și dreapta ecranului. Cea de a 4-a, e reprodusă de difuzoare așezate de jur împrejurul sălii. Un zgomot care se aude mai întîi în difuzorul din dreapta ecranului, scade apoi în acest difuzor, crescînd într-altul așezat mai spre stînga și așa mai departe, dînd impresia unei deplasări.

Filmarea se face cu ajutorul aparatelor de filmat obișnuite, cărora li se adaptează un obiectiv special. Acest obiectiv are lentile cilindrice, care servesc pentru a comprima imaginea lateral. Fenomenul este același cu cel ce se petrece cînd un obiect este privit printr-o sticlă cu apă. Inălțimea obiectului se păstrează, ca și toate dimensiunile verticale, în schimb cele laterale se reduc de două ori. Astfel un cerc va căpăta forma de oval, un pătrat va deveni un dreptunghi. In acest fel imaginea largă se înregistrează pe același format ca și imaginea normală, putîndu-se utiliza pelicula obișnuită de filme.

Proiecția filmului se va face cu ajutorul unui obiectiv asemănător adaptat la obiectivul aparatului de proiecție și care aduce imaginea la proporțiile normale, acționînd invers ca la filmare.

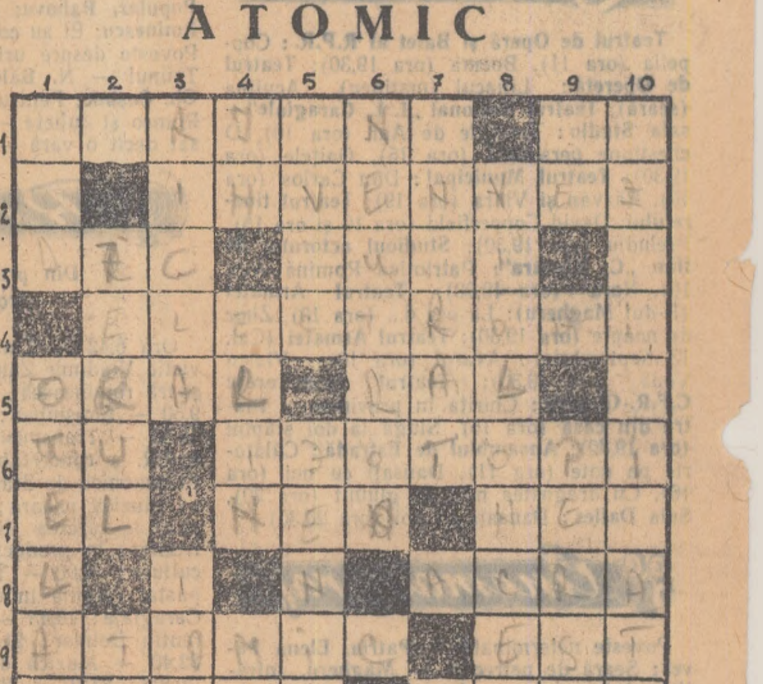
In fotografii: Cum se vede imaginea proiectată pe ecranul larg (1) și cum arată pe peliculă (2).

Pagină realizată de A. FLEGON, M. HEROVANU, R. LUCIAN, A. NEGRU, A. OPRESCU și I. SAVA.

Ilustrații: A. CALISTRAT și F. POPA.

ATOMIC

ORIZONTAL: 1. Pînă și atomul are o asemenea îndatorire — Conjuncție; 2 Nu pot sta la o parte și atunci... 3. Se găsesc în iceberguri — Apucai; 4. Particule elementare negative în atom; 5. In limbajul curent al studenților — Ultima parte din acest cuvînt; 6. Pronume — Atomii cu aceeași sarcină nucleară dar cu mase diferite; 7. In cuprinsul neutronului — Neon... incomplect — Clar... 8. Așa cum este o soluție acidă; 9. Un astfel de șantaj nu poate fi sortit decît eșecului — Punct cardinal, 10. Lovit — ...Ogoare.

VERTICAL: 1. Specie (pop.) — Dă șarje peste șarje..; 2. In tabloul lui Mendeleev are simbolul 58 — Tantal; 3. E foarte utilă inginerilor — Molecule încărcate cu electricitate (sing.); 4. In nucleu — Un grec mai vechi — Notă muzicală; 5. Intreprindere de transporturi și lucrări de construcție — Deasupra creștetului; 6. N-are nici o sarcină electrică; 7. Munte biblic; 8. Instrument muzical; 9. Ca la 1 orizontal — Popor din antichitate; 10. Nemărginiri.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 7.60.10. Secția scrisori, Tel. 7.60.91. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

STAS — 3452 — 52